

AGENDA

Vergadering: Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg – 2023 #1

Datum: 5 juli 2023 van 17:30 uur tot 18:30 uur

Locatie: Per Teams

Genodigden: Bestuursleden Zoetermeer J. Iedema, R. Weerwag, J. Meurs, R. v.d. Vlies
Bestuursleden Lansingerland S. Fortuyn (voorzitter), L. Hoek, F. Ammerlaan,
L. Erwich

Tevens uitgenodigd zijn:

Lansingerland: (ambtelijke ondersteuning)

Zoetermeer: (ambtelijke ondersteuning)

Bedr. Hoefweg: (secretaris)

(directeur)

(verslag)

(controller – aanwezig voor financiële agendapunten)

(accountant PSA – aanwezig voor financiële agendapunten)

(planeconoom – aanwezig voor financiële agendapunten)

Vervoersknoop: (projectleider)

1. Opening

2. Vaststelling agenda, mededelingen

3. Ingekomen en uitgaande stukken

Bijlagen:

a) Ingekomen brief gemeente Zoetermeer inzake gevoelen jaarrekening 2022 en zienswijze begrotingswijziging 2023 # 1 en begroting 2024

b) Ingekomen brief gemeente Lansingerland inzake gevoelen jaarrekening 2022 en zienswijze begrotingswijziging 2023 # 1 en begroting 2024

4. Verslag vorige vergadering en besluitenlijst

Bijlagen:

a) Verslag 15 december 2022

b) Besluitenlijst 1 december 2022 tot 1 juli 2023

5. Vaststelling jaarrekening 2022

Korte presentatie door de controller en de directeur

Gelegenheid voor stellen van vragen aan de accountant en planeconoom

Bijlagen:

Voorstel voor besluitvorming met bijlagen:

a) Jaarrekening 2022

b) Controleverklaring

c) Accountantsverslag

d) Gevoelen jaarrekening (bijlagen zoals onder agendapunt 3a) en 3b)

e) Grondexploitatie en risicoanalyse per 1-1-2023 (geheime bijlage)

6. Vaststelling begrotingswijziging 2023 - 1 en begroting 2024

Bijlagen: Voorstel voor besluitvorming begrotingswijziging 2023 - 1 en begroting 2024

a) Begrotingswijziging 2023-1

b) Begroting 2024

c) Zienswijzen begroting (bijlagen zoals onder agendapunt 3a) en 3b)

7. Opvolging adviezen accountant

Toelichting door de directeur

Bijlage: Concept brief aan de gemeenteraden van Lansingerland en Zoetermeer (ter vaststelling)

8. Prisma
Toelichting door de directeur
 - a) CEO Fraude
 - b) Positie / uittreden Maasstede
 - c) AVA
9. W.v.t.t.k. en rondvraag
10. Sluiting

gemeente
Zoetermeer

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Dagelijks Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg
t.a.v. mw. Mr. M.I. Kalf
postbus 45
2665 ZG BLEISWIJK

Bezoekadressen
Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer
Stadhuisplein 1
2711 EC Zoetermeer

Postadres
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum
5 juni 2023

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

Onderwerp: Gevoelen jaarrekening 2022/zienswijze begrotingswijziging 2023-1 en begroting 2023 Bedrijvenschap Hoefweg

Geachte mevrouw Kalf,

Bij brief van 14 april 2023 heeft u de volgende financiële stukken aan de Gemeente Zoetermeer toegestuurd:

1. Jaarstukken 2022
2. Concept begroting 2024
3. Concept begrotingswijziging 2023-1
4. Accountantsverslag Hoefweg 2022
5. GEHEIM Toelichting grondexploitatie en risicoanalyse 2023

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGr) stelt u ons in de gelegenheid onze zienswijze uiterlijk 16 juni 2023 bij het Dagelijks Bestuur in te dienen. Besluitvorming over de financiële stukken heeft plaatsgevonden in de raad van 5 juni 2023.

De gemeenteraad van Zoetermeer heeft besloten:

1. Geen gevoelen kenbaar te maken over de jaarstukken Bedrijvenschap Hoefweg 2022.
2. Geen zienswijze in te dienen op de concept begrotingswijziging 2023-1 en de conceptbegroting 2024 van het Bedrijvenschap Hoefweg.
3. Het Dagelijks Bestuur van het Bedrijvenschap Hoefweg schriftelijk op de hoogte te stellen van dit raadsbesluit door de bijgevoegde brief (bijlage 1) te versturen.

Na de vergadering van het Algemeen Bestuur op 5 juli 2023, waarin de financiële stukken worden vastgesteld, ziet de raad graag een vastgesteld exemplaar van de begroting 2024 tegemoet.

De gemeenteraad van Zoetermeer,

De griffier,

drs. R. Blokland MCM

de voorzitter,

drs. M.J. Bezuijen

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

Onderwerp	Jaarstukken 2022 Bedrijvenschap Hoefweg
Portefeuillehouder	Simon Fortuyn
Registratienummer	BR2300060
Datum raad	22/06/2023

De gemeente Lansingerland neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg. Derhalve heeft de gemeente de mogelijkheid om m.b.t. de programmabegroting en begrotingswijziging een zienswijze in te dienen en met betrekking tot de jaarstukken gevoelen kenbaar te maken.

Gevraagde beslissing:

1. Geen gevoelen kenbaar te maken over de concept jaarstukken Bedrijvenschap Hoefweg 2022 (I23.08270)
2. Geen zienswijze in te dienen op de concept begrotingswijziging 2023-1 (I22.07958) en de conceptbegroting (T23.03296) van het Bedrijvenschap Hoefweg.
3. Brief (U23.02597) met als inhoud het vastgestelde gevoelen over de concept jaarrekening 2022 en het besluit over de zienswijze op de ontwerpbegroting 2024 en de begrotingswijziging 2023-1 door te sturen naar het Dagelijks Bestuur van het Bedrijvenschap Hoefweg.

0. Samenvatting

De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat een gemeenschappelijke regeling de financiële jaarstukken en de begroting van het aankomende jaar aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten stuurt. Gemeenten hebben de mogelijkheid om met betrekking tot de programmabegroting een zienswijze in te dienen en gevoelen over de jaarstukken kenbaar te maken. Uitgangspunt voor de gemeente Lansingeland is om altijd met een zienswijze te reageren. Echter is er dit jaar voor gekozen om geen zienswijze in te dienen en geen gevoelen kenbaar te maken. De reden hiervoor is omdat de gronduitgifte voor Bleizo-West, in afwachting van de vast te stellen ontwikkelstrategie voor de PROEFTuin Bleizo, is gepauzeerd.

Hieronder volgt een korte toelichting op de verschillende stukken van Bedrijvenschap Hoefweg. De toelichting op de grondexploitatie en risicoanalyse is geheim en valt onder het raadsbesluit (BR2200040) dat in de raadsvergadering van 6 juni 2022 is genomen. Met dit raadsbesluit is de geheimhouding van de geheime documenten afkomstig van de Bedrijvenschap Hoefweg bekrachtigd.

Het Bedrijvenschap Hoefweg heeft als doelstelling het ontwikkelen van vestigingsmogelijkheden voor lokale, regionale en (inter)nationale bedrijven die een belangrijke bijdrage leveren aan de werkgelegenheid. Daartoe ontwikkelt het Bedrijvenschap het bedrijventerrein Hoefweg, dat in 2006 is opgegaan in het bedrijvenpark Prisma. Het bedrijvenpark Prisma is een ontwikkeling van het Bedrijvenschap Hoefweg, MRP Development BV (voorheen: ASR Vastgoed Ontwikkeling BV) en Maasstede Bleiswijk BV.

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

Het bedrijvenpark Prisma maakt onderdeel uit van de Logistieke Hotspot A12 corridor. Hieronder volgt een korte toelichting op de verschillende jaarstukken van het Bedrijvenschap Hoefweg. De toelichting grondexploitatie en risicoanalyse is geheim en valt onder het raadsbesluit dat is genomen in de vergadering van 2 juni 2022, waarmee de geheimhouding van geheime documenten afkomstig van het Bedrijvenschap Hoefweg bekrachtigd is.

1. Toelichting op de toegezonden stukken

Jaarstukken 2022

Het jaarverslag en de jaarrekening vormen tezamen de jaarstukken.

Wat is er bereikt in 2022?

Hieronder volgen een aantal zaken zoals beschreven op bladzijden 4 tot en 7 uit het jaarverslag.

De ontwikkeling van bedrijvenpark Prisma is eind 2021 geheel gerealiseerd (alle gronden zijn verkocht), met uitzondering van de gronden van Bedrijvenschap Hoefweg die onderdeel uitmaken van het gebied '**Bleizo-west**'. Prisma heeft alle openbare gronden inmiddels zowel v.w.b. het juridisch eigendom als het beheer overgedragen aan de gemeente Lansingerland.

De samenwerking Prisma (samenwerking tussen private partijen) die verantwoordelijk was voor de ontwikkeling van het plangebied kan opgeheven worden, ware het niet dat er bij CV Prisma Bleiswijk in september 2022 schade is ontstaan als gevolg van fraude. Vanwege de onvoorziene voortzetting van de vennootschappen Prisma en de financiële positie van Prisma, hebben de vennoten in 2022 additionele stortingen gedaan ter dekking van de kosten van de vennootschappen Prisma.

In 2022 heeft het Bedrijvenschap Hoefweg de verkoop van één bijzonder object (molenstomp) gerealiseerd.

Voor een aantal verkochte kavels dienen nog inritten en aansluitingen op nutsvoorzieningen te worden gerealiseerd, dit is voorzien in 2023.

In 2022 is nog sterker gebleken dat in de zuidvleugel van de randstad, het stedelijk gebied waartoe Bleizo-west behoort, de behoefte aan ruimte voor nieuwe ontwikkelingen groot is, zowel voor bedrijventerreinen, woningbouw en andere functies.

Opmerkingen accountant

Volgens de accountant zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2022. De accountant heeft een goedkeurende controle verklaring afgegeven.

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

Advies rekeningcommissie

Met ingang van dit jaar is er een auditcommissie opgericht.

Een auditcommissie draagt bij aan het versterken van het financiële toezicht en voorzien in de toetsende en adviserende rol met betrekking tot rechtmatigheid. Met ingang van 2023 is het Dagelijks Bestuur verplicht om een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening op te nemen. De auditcommissie adviseert het Dagelijks Bestuur over meerdere aspecten, waaronder die van de rechtmatigheid. Er is geen rekeningcommissie opgericht.

Begrotingswijziging 2023-1

De voornaamste afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde primitieve begroting 2023 betreft:

- Bouw- en woonrijp maken: betreft met name doorgeschoven budgetten uit 2022 gerelateerd aan geplande leveringen.
- Overige lasten: betreft onder andere een kapitaalstorting in CV Prisma Bleiswijk.

Programmabegroting 2024

Omdat de juridische afwikkeling van de financiële schade nog niet kan plaatsvinden, kan Bedrijvenschap Hoefweg niet worden opgeheven. Derhalve zullen er in 2024 kosten worden gemaakt. De geplande activiteiten zijn:

- Algemene activiteiten van de projectorganisatie.
- Beheer van de gronden.
- Activiteiten ten behoeve van de ontwikkeling van Bleizo-west.
- Activiteiten gericht op de opheffing van de gemeenschappelijke regeling per 1-1-2025.

Toelichting grondexploitatie en risicoanalyse (GEHEIM - valt onder raadsbesluit BR2200040)

Het saldo netto contante waarde per 1-1-**2023 is ca. € -/1,3 mln.** lager dan het saldo per 1-1-2022. De grondexploitatie per 1-1-2022 kende een saldo netto contante waarde van **afgerond € 12,1 mln.** De herziening per 1-1-2023 kent een saldo contante waarde van circa **€ 10,7 mln.**

Risicoanalyse

Er is 95% kans dat de verwachte grondexploitatie binnen een bepaalde bandbreedte behaald zal worden. Dit percentage is de uitkomst van een simulatie volgens een specifieke methode (Monte Carlo simulatie).

2. Maatschappelijk effect

De gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg maakt mogelijk dat:

- Lokale, regionale en (inter)nationale bedrijven die een belangrijke bijdrage leveren aan de werkgelegenheid zich hebben kunnen vestigen op nieuw ontwikkelde bedrijventerreinen in de gemeente;
- Een bijdrage wordt geleverd aan de ontwikkelstrategie van Bleizo-West.

Raadsvoorstel

Gemeente Lansingerland

3. Argumenten

Dit jaar is ervoor gekozen om geen zienswijze in te dienen en gevoelen kenbaar te maken. De reden hiervoor is omdat de gronduitgifte voor Bleizo-West, in afwachting van de vast te stellen ontwikkelstrategie voor de PROEFtuin Bleizo, is gepauzeerd.

4. Kanttekeningen

Alle financiële stukken zijn gebaseerd op het huidige programma zoals vastgesteld in 2013/2014. Daarbij is rekening gehouden met de uitgiftepaauze voor Bleizo-West tot 2024 vanwege het lopende traject van het ontwikkelperspectief en de ontwikkelstrategie voor Bleizo-West. Uitwerking van het ontwikkelperspectief zal consequenties hebben voor de grondexploitatie.

5. Financiële consequenties met dekkingsvoorstel

De jaarrekening 2022, de 1^e begrotingswijziging 2023 en de programmabegroting 2024 hebben geen financiële consequenties voor de gemeente.

6. Juridische aspecten

- Artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- Artikel 25 en 55 van de Gemeentewet;
- Artikel 5.1 Wet open overheid.

7. Duurzaamheid

n.v.t.

8. Extern draagvlak / burgerparticipatie

n.v.t.

9. Verdere procedure

Na besluitvorming in de gemeenteraad wordt het Dagelijks Bestuur van het Bedrijvenschap Hoefweg middels bijgaande brief (bijlage 2) geïnformeerd. Het Algemeen Bestuur van het Bedrijvenschap Hoefweg stelt uiteindelijk de jaarstukken vast.

Bijlagen

1. Brief aan het Bedrijvenschap Hoefweg (U23.02597)
2. Aanbiedingsbrief van het Bedrijvenschap Hoefweg (T23.03299)
3. Aanbiedingsbrief van het Bedrijvenschap Hoefweg aan de gemeenteraad van Zoetermeer (T23.03300)
4. Jaarstukken 2022 (I23.08270)
5. Begrotingswijziging 2022-1 (I22.07958)
6. Begroting 2024 (T23.03296)
7. Accountantsverslag (T23.03298)
8. GEHEIM - toelichting op grondexploitatie en risicoanalyse Bedrijvenschap Hoefweg (I23.08265)

Raadsbesluit

Gemeente Lansingerland

Onderwerp Jaarstukken 2022 Bedrijvenschap Hoefweg
Portefeuillehouder Simon Fortuyn
Registratienummer BR2300060
Datum raad 22/06/2023

De raad van de gemeente Lansingerland;
Na het voorstel gelezen te hebben

Op basis van de argumenten

De gemeente Lansingerland neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg. Derhalve heeft de gemeente de mogelijkheid om m.b.t. de programmabegroting en begrotingswijziging een zienswijze in te dienen en met betrekking tot de jaarstukken gevoelen kenbaar te maken. Dit jaar is ervoor gekozen om geen zienswijze in te dienen en geen gevoelen kenbaar te maken. De reden hiervoor is omdat de gronduitgifte voor Bleizo-west, in afwachting van de vast te stellen ontwikkelstrategie voor de PROEFtuin Bleizo, is gepauzeerd.

Rekening te houden met

- artikel 35 en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- artikel 25 en 55 van de Gemeentewet;
- artikel 5.1 van de Wet open overheid.

Besluiten

1. Geen gevoelen kenbaar te maken over de concept jaarstukken Bedrijvenschap Hoefweg 2022 (I23.08270).
2. Geen zienswijze in te dienen op de concept begrotingswijziging 2023-1 (I22.07958) en de conceptbegroting (T23.03296) van het Bedrijvenschap Hoefweg.
3. Brief (U23.02597) met als inhoud het vastgestelde gevoelen over de concept jaarrekening 2022 en het besluit over de zienswijze op de ontwerpbegroting 2024 en de begrotingswijziging 2023-1 door te sturen naar het Dagelijks Bestuur van het Bedrijvenschap Hoefweg.

Dit Raadsbesluit is vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 22 juni 2023,

de griffier,

drs. Eveline Hamelink-van Rens

de voorzitter

drs. Pieter van de Stadt

VERSLAG

Vergadering: Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg – 2022 #2

Datum: 15 december 2022 van 18:15 uur tot 19:00 uur

Locatie: Per Teams

Aanwezig: Bestuursleden Zoetermeer: J. Iedema, R. Weerwag, J. Meurs, R. v.d. Vlies
Bestuursleden Lansingerland: S. Fortuyn (voorzitter), L. Hoek, F. Ammerlaan,
L. Erwich

Tevens aanwezig zijn:

Lansingerland: (ambtelijke ondersteuning)

Zoetermeer: (ambtelijke ondersteuning)

Projectorganisatie: (secretaris) - (directeur) - (verslag)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

2. Vaststellen agenda, mededelingen

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Ingekomen en uitgaande stukken

Er zijn géén ingekomen of uitgaande stukken te behandelen.

4. Verslag vorige vergadering en besluitenlijst

Het verslag van 6 juli 2022 en de besluitenlijst van 1 juli 2022 tot 1 december 2022 worden conform vastgesteld.

5. Ontwikkeling Bleizo-West

De heer Fortuyn geeft een toelichting op de stand van zaken aangaande de ontwikkelingen van Bleizo-West. Er is een tussenbericht/memo verstuurd naar de raad van Lansingerland. Binnenkort zal een gesprek plaatsvinden met de provincie Zuid-Holland waarin aangestuurd wordt op het aanstellen van een onafhankelijk adviseur om de stukken te beoordelen om de patstelling te beëindigen. De heer Weerwag reageert dat voornoemde memo op 20 december, na behandeling in het college, aan de raad van Zoetermeer zal worden gestuurd. De heer Fortuyn geeft aan dat de raad van Lansingerland op een vergelijkbare wijze zal worden geïnformeerd. Dit memo zal ook aan Bedrijvenschap worden toegezonden.

6. Ontwikkeling Prisma Beheer B.V.

Onder geheimhouding

[Redacted content]

7. Auditcommissie

De leden van het Algemeen Bestuur Hoefweg nemen kennis van het voorstel ter besluitvorming en het reglement Auditcommissie Bedrijvenschap Hoefweg.

De directeur geeft een toelichting op het voorstel voor besluitvorming. Een auditcommissie kan bijdragen aan het versterken van het financiële toezicht en voorzien in de toetsende en adviserende rol met betrekking tot rechtmatigheid. Met ingang van 2023 is het Dagelijks Bestuur verplicht om een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening op te nemen. De auditcommissie adviseert het Dagelijks Bestuur over de rechtmatigheid.

De Auditcommissie bestaat uit 3 leden van het Algemeen Bestuur, niet zijnde tevens leden van het Dagelijks Bestuur. De 3 leden benoemen uit hun midden een voorzitter. De leden worden in principe benoemd voor de duur van hun lidmaatschap van het Algemeen Bestuur van de regeling. Als het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur eindigt, eindigt daarmee eveneens de benoeming van de Auditcommissie.

Besluit

De leden van het Algemeen Bestuur Hoefweg stemmen in:

1. Tot het instellen van een Auditcommissie conform artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
2. Tot het vaststellen van bijgevoegd reglement van de Auditcommissie;
3. De volgende leden van het Algemeen Bestuur te benoemen tot leden van de Auditcommissie: Mevrouw J. Meurs, de heren F. Ammerlaan en L. Erwich met als algemeen plaatsvervanger de heer R. v.d. Vlies.
4. Tot voorzitter van de Auditcommissie te benoemen: de heer L. Erwich.

8. Normenkader 2022

De leden van het Algemeen Bestuur Hoefweg nemen kennis van het Voorstel ter Besluitvorming aangaande het Normenkader 2022.

De secretaris geeft een toelichting op het voorstel voor besluitvorming aangaande het Normenkader 2022. Het Bedrijvenschap Hoefweg dient een normenkader vast te stellen. Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante externe en interne regelgeving met financiële consequenties. Het normenkader moet actueel worden gehouden en heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening.

Besluit

De leden van het Algemeen Bestuur Hoefweg stemmen in met het Normenkader 2022.

9. W.v.t.t.k. en rondvraag

De heer ledema meldt dat tijdens de afgelopen bijeenkomst van de A12 Corridor geconcludeerd is dat dit gremium zijn doel bereikt heeft en dat over gegaan wordt tot ontbinden van deze gesprekstafel. Daarnaast meldt de heer ledema dan hij begrepen heeft dat de gemeente Lansingerland het plan heeft opgevat huisvesting te plannen in de polder 140 Morgen. De heer Ammerlaan reageert dat hij, als fractielid van CDA Lansingerland, hierover vragen heeft gesteld maar dat hij weet dat deze gronden Zoetermeers grondgebied zijn en dat louter navraag gedaan was of er plannen zijn tot woningbouw. Afsproken is om elkaar hierover te blijven informeren.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

Besluitenlijst

1 december 2022 – 1 juli 2023

Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg

BEDRIJVENSCHAP
HOEFWEG

Besluiten genomen tijdens vergadering van het AB Bedrijvenschap Hoefweg op 15 december 2022

7. Auditcommissie

Besluit

De leden van het Algemeen Bestuur Hoefweg stemmen in:

1. Tot het instellen van een Auditcommissie conform artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
2. Tot het vaststellen van bijgevoegd reglement van de Auditcommissie;
3. De volgende leden van het Algemeen Bestuur te benoemen tot leden van de Auditcommissie: Mevrouw J. Meurs, de heren F. Ammerlaan en L. Erwich met als algemeen plaatsvervanger de heer R. v.d. Vlies.
4. Tot voorzitter van de Auditcommissie te benoemen: de heer L. Erwich.

8. Normenkader

Besluit

De leden van het Algemeen Bestuur Hoefweg stemmen in met het Normenkader 2022.

Digitaal genomen besluit op 3 februari 2023

Besluit

1. De leden van het Algemeen Bestuur stemmen in met de benoeming van de heer xxx tot Directeur van Bedrijvenschap Hoefweg met ingang van 1 januari 2023.
2. De bezoldiging voor de functie van Directeur voor de periode 1 januari 2023 – 1 januari 2024 conform bijgevoegde offerte van xxx B.V. te laten plaatsvinden.
3. Voor de eventueel benodigde periode voor verlenging vanaf 1 januari 2024 de voorzitter van het Dagelijks Bestuur namens het Algemeen Bestuur te mandateren om te besluiten over (de duur van) de verlenging en bezoldiging van de Directeur en daartoe opdracht te verlenen.

Onderwerp:
Jaarstukken 2022

Bijlagen:

- a) Jaarstukken 2022
- b) Controleverklaring
- c) Accountantsverslag
- d) Brief gemeente Zoetermeer inzake zienswijze en gevoelens (opgenomen bij agendapunt 3a)
- e) Brief gemeente Lansingerland inzake zienswijze en gevoelens (opgenomen bij agendapunt 3b)
- f) Toelichting op de grondexploitatie en risicoanalyse per 1-1-2023 (wordt als achtergrondinformatie meegezonden – GEHEIM DOCUMENT)

Toelichting:

Controleverklaring

De jaarstukken 2022 zijn gecontroleerd door de accountant en voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Gevoelens van de raden van Lansingerland en Zoetermeer

Deze zijn opgenomen in de brieven welke zijn opgenomen bij agendapunt 3a en 3b.

Financiële consequenties:

n.v.t.

Risico's:

n.v.t.

Verdere procedures:

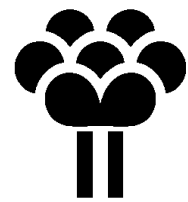
Voor 15 juli 2023 worden de vastgestelde jaarstukken 2022 naar de toezichthouder, de provincie Zuid-Holland, verzonden. Tevens worden de raden geïnformeerd over dit besluit van het Algemeen Bestuur, het toezenden van stukken aan de toezichthouder alsmede over de wijze waarop de adviezen van de accountant worden uitgevoerd.

Gevraagde beslissing:

1. De jaarstukken 2022 vast te stellen;
2. De raden van Lansingerland en Zoetermeer te informeren over het vaststellen van de jaarstukken 2022 middels een brief, welke onder agendapunt 7 is geagendeerd;
3. De toezichthouder, de provincie Zuid-Holland dit besluit en de vastgestelde jaarstukken 2022 toe te zenden.

BEDRIJVENSCHAP
HOEFWEG

JAARSTUKKEN 2022

Versie DB 06 april 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Jaarverslag	4
2.1	Programmaverantwoording	4
2.1.1	Doelstelling	4
2.1.2	Wat hebben we bereikt in 2022	4
2.2	Paragrafen	8
2.2.1	Inleiding	8
2.2.2	Paragraaf lokale heffingen	8
2.2.3	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	8
2.2.4	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	9
2.2.5	Financieringsparagraaf	10
2.2.6	Bedrijfsvoeringsparagraaf	11
2.2.7	Paragraaf verbonden partijen	12
2.2.8	Paragraaf grondbeleid	12
2.2.9	Paragraaf Wet open overheid	14
3.	Jaarrekening	15
3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	15
3.2	Overzicht van baten en lasten en de toelichting	16
3.3	Balans en de toelichting	20
3.4	Niet in de balans opgenomen rechten en plichten	24
3.5	Gebeurtenissen na balansdatum	24
3.6	Overzicht taakvelden	25
Bijlage:	berekening EMU saldo	26

1. Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken over het verslagjaar 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg. Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de jaarstukken.

De juridische structuur van Bedrijvenschap Hoefweg vloeit voort uit de op 20 november 1996 door de gemeenten Bleiswijk (nu Lansingerland) en Zoetermeer vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Bedrijvenschap Hoefweg, en uit de vier wijzigingen op betreffende GR. De juridische structuur van Bedrijvenschap Hoefweg omvat de volgende organen:

- **Algemeen Bestuur (AB)**

Het AB bestaat uit acht leden, als volgt aan te wijzen. De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente twee leden aan, tevens wijst de raad van elke deelnemende gemeente uit zijn leden eveneens twee leden aan.

- **Dagelijks Bestuur (DB)**

Het DB kent een samenstelling van vier leden, te weten de leden van het Algemeen bestuur die zijn aangewezen uit de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

- **Voorzitter**

De voorzitter is gekozen door en uit het AB, uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB. De plaatsvervangende voorzitter wordt door en uit het AB gekozen, uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB en niet zijn aangewezen als voorzitter. De voorzitter vertegenwoordigt Bedrijvenschap Hoefweg in en buiten rechte.

- **Secretaris**

De secretaris van het AB en van het DB, die geen lid van het AB kan zijn, wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Door de secretaris worden alle stukken die van het AB en DB uitgaan, mede ondertekend conform art. 23 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling.

- **Directeur**

De directeur wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Onder verantwoordelijkheid van de directeur is een administrateur en een controller belast met het zorg dragen voor de administratie, het beheer van de vermogenswaarden en het jaarlijks opmaken van de rekening.

2. Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

2.1.1 Doelstelling

Het Bedrijvenschap Hoefweg heeft als doelstelling het ontwikkelen van vestigingsmogelijkheden voor lokale, regionale en (inter)nationale bedrijven die een belangrijke bijdrage leveren aan de werkgelegenheid. Daartoe ontwikkelt het Bedrijvenschap het bedrijventerrein Hoefweg, dat in 2006 is opgegaan in het bedrijvenpark Prisma. Het bedrijvenpark Prisma is een ontwikkeling van het Bedrijvenschap Hoefweg, MRP Development BV (voorheen ASR Vastgoed Ontwikkeling) en Maasstede Bleiswijk BV.

2.1.2 Wat hebben we bereikt in 2022

Algemeen

Vanuit de lange termijn behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen binnen de regio Den Haag en de regio Rotterdam is Prisma Bedrijvenpark, waar Hoefweg deel van uitmaakt, vanaf omstreeks 2006 tot ontwikkeling gekomen. Door de uitstekende ligging en bereikbaarheid van de locatie, is Prisma Bedrijvenpark een aantrekkelijke vestigingslocatie geworden voor ondernemers uit een wijdere omtrek.

Planologisch regime

Het bestemmingsplan Hoefweg-Noord is in 1999 door de raad van de toenmalige gemeente Bleiswijk (nu gemeente Lansingerland) vastgesteld. In dit bestemmingsplan is de realisatie van een bedrijventerrein op deze locatie mogelijk gemaakt. In 2007 is de eerste partiele herziening van dit bestemmingsplan goedgekeurd. In 2013 is een wijzigingsplan voor enkele onderdelen vastgesteld. In 2014 is het bestemmingsplan voor het horecacluster bedrijvenpark Prisma vastgesteld.

De gronden van Bedrijvenschap Hoefweg, die deel uit maken van het gebied Bleizo-west, hebben de bestemming Bedrijven. Voor Bleizo-west is nog geen bestemmingsplan in procedure gebracht, dit is afhankelijk van de uitkomsten van het proces van besluitvorming over de gewenste programmering van Bleizo-west door de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer, almede de medewerking van de Provincie Zuid-Holland. In oktober 2021 hebben de raden van de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer ingestemd met het Ontwikkelingsperspectief Proeftuin Bleizo, in 2022 is het overleg tussen alle betrokken overheden over de ontwikkeling van deze locatie gecontinueerd. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer hebben GR Bleizo laten weten dat de on hold situatie in de ontwikkeling van de gronden een jaar langer zal duren. Naar verwachting zal in 2023 besluitvorming over de ontwikkeling plaats vinden en kan in de loop van 2024 een omgevingsplan voor het gebied worden vastgesteld.

Samenwerking

In 2006 is besloten tot samenwerking met twee private ontwikkelaars (ASR Vastgoedontwikkeling BV en Maasstede Bleiswijk BV). De samenwerking heeft als doel tot een optimale integrale ontwikkeling en realisatie van het plangebied te komen. De samenwerking houdt kort samengevat in: verrekening van de kosten van de (gerealiseerde en nog te realiseren) infrastructurele voorzieningen, en planontwikkeling, zulks naar rato van het netto uitgeefbare grondbezit. Hiertoe is een gezamenlijke entiteit in de vorm van een Commanditaire Vennootschap aangegaan, met een door partijen opgerichte Besloten Vennootschap als behorend vennoot. Ten gevolge van deze samenwerking is, voor wat betreft het Bedrijvenschap, het risico van verkoop van bouwrijpe gronden beperkt tot ca. 30% van de totale oppervlakte van het plangebied. De overige 70% is ten gevolge van de samenwerking geheel voor risico van private ondernemingen gekomen. In 2016 is ASR Vastgoed Ontwikkeling overgenomen door Meijer Realty Partners (MRP).

Conform de afspraken in de SOK (Samenwerkingsovereenkomst Prisma) is op 24 april 2006 de Commanditaire Vennootschap Prisma Bleiswijk (CV) en de Besloten Vennootschap Prisma Bleiswijk Beheer (BV) opgericht. In de CV nemen als commandites deel het Bedrijvenschap Hoefweg (30%),

MRP Development B.V. (21%), Maasstede Bleiswijk BV (46%) en de beherend vennoot (3%). De BV heeft als aandeelhouders het Bedrijfschap Hoefweg (31%), MRP Development B.V. (22%) en Maasstede Bleiswijk BV (47%).

De ontwikkeling van Bedrijvenpark Prisma is eind 2021 geheel gerealiseerd (alle gronden zijn verkocht), met uitzondering van de gronden van Bedrijfschap Hoefweg die onderdeel uitmaken van het gebied 'Bleizo-west'. Prisma heeft alle openbare gronden inmiddels zowel v.w.b. het juridisch eigendom als het beheer overgedragen aan de gemeente Lansingerland.

Volgens de afspraken in de SOK zou de samenwerking Prisma eind 2020 kunnen worden opgeheven. Echter, bij CV Prisma Bleiswijk is in september 2020 schade ontstaan als gevolg van fraude. Voor het verhaal van de schade en justitiële opvolging dienen procedures te worden doorlopen waardoor de opheffing van de samenwerking Prisma is opgeschort. In 2021 zijn partijen aansprakelijk gesteld voor de schade en is hiervoor een juridische procedure gestart. In 2022 hebben betrokken partijen geen overeenstemming weten te bereiken over de vergoeding van de schade, de juridische procedures zijn in 2022 vervolgd. Naar verwachting doet de rechtbank in kwartaal 2 van 2023 uitspraak over de aansprakelijkheid van partijen, waarna partijen ook nog in hoger beroep kunnen gaan. De opheffing van de Prisma-vennootschappen en de financiële gevolgen voor de deelnemende partijen (waaronder Bedrijfschap Hoefweg) zijn afhankelijk van de uitkomsten van de te doorlopen procedures en de wijze waarop overeenstemming kan worden bereikt over de verevening bij de liquidatie van de vennootschappen tussen de vennoten Maasstede Bleiswijk BV, MRP en Bedrijfschap Hoefweg. Vanwege de onvoorziene voortzetting van de vennootschappen Prisma en de financiële positie van Prisma hebben de vennoten in 2022 additionele stortingen gedaan ter dekking van de kosten van de vennootschappen Prisma.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Lasten	2.338	345	1.113	1.198
Baten	3.578	381	1.239	110
Saldo / winstneming	1.240	36	126	-1.088
VPB	-838	0	0	79
Gerealiseerd resultaat	402	36	126	-1.009

Toelichting op de staat van baten en lasten

Een toelichting op de volledige baten en lasten wordt als onderdeel van de jaarrekening gegeven in paragraaf 3.2.

Marketing en acquisitie

Het Bedrijfschap Hoefweg was voortdurend actief op het vlak van de marketing en acquisitie voor de gronden van het Bedrijfschap, maar vanaf 2021 is dat vanwege de verkoop van de laatste bedrijfskavels en het proces m.b.t. de ontwikkeling van Bleizo West, afgeschaald.

Grondverkopen

In 2022 heeft het Bedrijfschap Hoefweg de verkoop van 1 bijzonder object (molenstomp) gerealiseerd. Er zijn geen reguliere bedrijfskavels meer beschikbaar, met uitzondering van de gronden voor Bleizo-west.

Molenstomp locaties

Bedrijfschap Hoefweg heeft in 2022 de laatste molenstomplocatie op het Bedrijvenpark Prisma geleverd aan een koper, waarmee eerder een koopovereenkomst is gesloten. Dit betreft het gemeentelijke monument met adres Spiegeldijk 23 te Bleiswijk met bestemming 'Groen met functieaanduiding 'Horeca'.

Bouw- en woonrijp maken

Bedrijvenschap Hoefweg heeft in 2022 geen werkzaamheden uitgevoerd voor het bouw- en woonrijp maken. Voor een aantal verkochte kavels dienen nog inritten en aansluitingen op nutsvoorzieningen te worden gerealiseerd, dit is voorzien in 2023.

A12 corridor

De samenwerking A12 corridor heeft als doel de A12-corridor tussen Gouda en Den Haag te versterken voor vestiging van logistieke bedrijven. Partijen werken samen om het vestigingsklimaat te verbeteren. Ontwikkende partijen stellen grote kavels beschikbaar en willen de bereikbaarheid verbeteren, bedrijventerreinen verduurzamen en zorgen voor voldoende geschoolde arbeidskrachten. In 2019 hebben twaalf deelnemende partijen hun handtekening gezet onder de samenwerkingsovereenkomst. Het belang van Bedrijvenschap Hoefweg bij deze samenwerking is de bevordering van het vestigingsklimaat voor op Bedrijvenpark Prisma gevestigde en nieuw te vestigen bedrijven. De A12-corridor nam in 2022 plaats 6 in op de lijst met logistieke hotspots in Nederland en heeft daarmee een bestendige positie verkregen. De samenwerking is in 2022 gecontinueerd, met als belangrijkste thema de verduurzaming van de logistiek. De samenwerking op basis van de gesloten overeenkomst wordt tot 1 maart 2023 gecontinueerd en zal op basis van de bereikte resultaten mogelijk op een aangepaste wijze worden vervolgd.

Ontwikkelingsprogramma gebied nabij OV-knooppunt Bleizo

De afspraken uit de Bestuursovereenkomst A12 corridor van 18 februari 2018 brengen met zich mee dat voor het gebied van Bedrijvenschap Hoefweg ten westen van de HSL wordt onderzocht welk ontwikkelingsprogramma hier het best gerealiseerd kan worden. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer hebben hiervoor een ontwikkelperspectief opgesteld, dat in oktober 2021 door de raden van beide gemeenten is vastgesteld. Bedrijvenschap Hoefweg is eerder door de gemeenten verzocht om de gronduitgifte van de gronden in het deelgebied Bleizo-west op te schorten, zodat een realisatie van een nieuw ontwikkelperspectief in de toekomst mogelijk is. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer hebben Bedrijvenschap Hoefweg eerder verzocht vooralsnog uit te gaan van de programmering op basis van de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg. Uitgaande van de gemeentelijke informatie over de planning voor de besluitvorming over Bleizo-west en een nieuw bestemmingsplan, wordt de gronduitgifte tot eind 2024 gepauzeerd.

Ruimtebehoefte en -schaarste

In 2022 is nog sterker gebleken dat in de zuidvleugel van de randstad, het stedelijke gebied waartoe Bleizo-west behoort de behoefte aan ruimte voor nieuwe ontwikkelingen groot is, zowel voor bedrijfsterreinen (modern gemengd als logistiek), woningbouw en andere functies is sprake van een oplopende vraag. De locaties, waar 'greenfield-ontwikkelingen' mogelijk zijn met een schaalgrote zoals op de gronden van Bedrijvenschap Hoefweg en GR Bleizo zijn schaars.

Beleidsindicatoren

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om in de begroting en jaarrekening over de volgende beleidsindicatoren te rapporteren, voor Bedrijvenschap Hoefweg zijn de beleidsindicatoren als volgt:

Indicator	Omschrijving	Per.	GR Hoefweg*		Beschrijving	
			Begroting	Rekening		
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2022	0,00	0,00	De toegestane formatie in fte van het apparaat op peildatum januari; BS Hoefweg heeft geen medewerkers in dienst
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2022	0,00	0,00	De werkelijke bezetting in fte van het apparaat op peildatum januari; BS Hoefweg heeft geen medewerkers in dienst
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2022	1,24	1,84	De personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie
4	Externe inhuur**	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten	2022	4,8%	11,2%	De inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur specialisten met specialistische kennis die ontbreekt

		inhuur externen				in de organisatie
5	Overhead	% van totale lasten	2022	28,5%	8,2%	De kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces

AD*) Bron is "eigen rekening" en "eigen begroting"

AD**) voor inhuur specialisten is de vaste bezetting niet meegerekend. De vaste bezetting bestaat uit extern ingehuurde medewerkers.

Ad 4) Er is in verband met lopende juridische en fiscale procedures meer dan gebruikelijk inzet geweest van specialisten.

Ad 5) de raming voor de overhead is bij de 1ste begrotingswijziging verhoogd.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de volgende onderwerpen:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Voor Bedrijvenschap Hoefweg zijn de algemene dekkingsmiddelen niet van toepassing, met uitzondering van het saldo van de financieringsfunctie. Deze is voor 2022 nihil.

Overzicht overhead

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in de overhead.

Overzicht overhead	Realisatie 2022	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2022 voor wijziging
Overhead	0	0	0

De specificatie van de "eigen" overhead is opgenomen in de jaarrekening, onderdeel toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Vennootschapsbelasting

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2022	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2022 voor wijziging
Vennootschapsbelasting (teruggave)	79	0	0

Bedrijvenschap Hoefweg heeft overeenstemming bereikt met de belastingdienst over de te hanteren fiscale openingsbalanswaardering voor de vennootschapsbelasting. De aangiften zijn conform ingediend.

Onvoorzien

In de begroting en jaarrekening van Bedrijvenschap Hoefweg is er geen sprake van een post onvoorzien.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Inleiding

In het hiernavolgende worden de verplichte paragrafen uit het Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten (kortweg: BBV) benoemd en uitgewerkt dan wel wordt gemotiveerd aangegeven waarom het bestuur de paragrafen niet van toepassing acht.

2.2.2 Paragraaf lokale heffingen

De gemeenschappelijke regeling geniet geen inkomsten uit lokale heffingen aangezien het opleggen van lokale heffingen niet tot de bevoegdheden van de gemeenschappelijke regeling behoort. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

2.2.3 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Voor winstneming (*weerstandsvermogen*) geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. De beide deelnemende gemeenten staan borg voor een eventueel exploitatietekort. In de gemeenschappelijke regeling is vastgesteld dat de risicoverdeling geschiedt op basis van 50% - 50% per deelnemende gemeente.

Risico's exploitatiegronden

Aan de ramingen van grondexploitaties kleef altijd een inherent risico. Het verwachte resultaat is gebaseerd op de huidige inzichten met betrekking tot de looptijd van de grondexploitaties, het renteverloop en de ontwikkelingen op de markt voor bedrijventerreinen. Verandering van inzichten omtrent de uitvoerbaarheid leiden veelal tot wijzigingen in het financiële beeld van grondexploitaties. Op basis van de uitgevoerde Monte Carlo-simulatie is bepaald dat de uitgifteprijs en de opbrengstindex het meeste invloed hebben op het resultaat van de grondexploitatie. Andere risico's die invloed hebben zijn de eenheidsprijs en plankosten. De Monte Carlo-simulatie van de huidige grondexploitatie resulteert in een bandbreedte van € 10,0 mln. (NCW) tot € 11,8 mln. (NCW) bij een zekerheidspercentage van 95%. Dit houdt in dat er volgens de uitkomsten van de simulatie 95% kans is dat het resultaat van de grondexploitatie tussen deze waarden ligt. netto contant zal liggen. De benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's wordt gevonden in de positieve contante waarde van de grondexploitatie. Beide gemeenten hoeven dus geen weerstandscapaciteit te reserveren voor de Bedrijvenschap Hoefweg. De risicowaarde bedraagt dus € 1,8 mln. Uit de uitgevoerde gevoeligheidsanalyse blijkt dat de uitgifteprijs hoogwaardig als risico het meeste invloed op de bandbreedte van de uitkomst van de risicoanalyse hebben. Aanvullend is er nog een kans opgenomen met een grote impact. De weerstandscapaciteit is € 10,7 mln. (NCW grondexploitatie) na belastingen en daarmee ruim voldoende.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen	=	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	10,7	5,9
		Benodigde weerstandscapaciteit		1,8	

Kengetallen

Vanuit het BBV is het verplicht om over de volgende kengetallen te rapporteren.

	Real. 2021	Real. 2022	Begr. 2022	Begr. 2023	Norm	Toelichting
1. Netto schuldquote: relateert de schuldpositie van de gemeente aan de inkomstenstroom	149%	5.167%	1.461%	1.847%	100%-130%	Gezien de aard van de activiteiten van de Bedrijvenschap Hoefweg kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
1a. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	149%	5.167%	1.461%	1.847%	100%-130%	
2. De solvabiliteitsratio: indicator om inzicht te krijgen in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.	47%	52%	65%	64%	25% <> 40%	Bedrijvenschap Hoefweg is volledig vreemd vermogen gefinancierd. Als eigen vermogen wordt zuiver de wettelijk verplichte tussentijdse winstneming geboekt.
3. Kengetal Grondexploitatie: in - en nog niet in exploitatie gronden / Totale baten voor bestemming	424%	13.181%	4.128%	5.061%	>0	Gezien de aard van de activiteiten van Bedrijvenschap Hoefweg kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	>0	Bij Bedrijvenschap Hoefweg is er geen sprake van structurele baten en lasten
5. Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Bedrijvenschap Hoefweg heeft geen belastinginkomsten

Relatie tot de financiële positie

Bij Bedrijvenschap Hoefweg is uitsluitend sprake van externe financiering. Het bedrijvenschap bouwt, met uitzondering van de verplichte winstneming, geen weerstandsvermogen op.

Frauderisicoanalyse

Begin 2023 heeft de jaarlijkse frauderisicoanalyse plaatsgevonden. Hierbij zijn de directeur, secretaris en de controller bij elkaar gekomen om de risico's van fraude te analyseren. De uitkomst van de sessie heeft wederom er toe geleid dat geconcludeerd kan worden dat het frauderisico zeer beperkt aanwezig is. Veel benoemde risico's zijn over het algemeen niet van toepassing en indien risico's wel aanwezig zijn, dan zijn deze allemaal afgedekt door functiescheiding, interne controlemaatregelen en periodieke verantwoording aan directie en bestuur. Verder is de omvang van de activiteiten van Bedrijvenschap Hoefweg beperkt en transparant te noemen.

2.2.4 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van het Bedrijvenschap omvatten alleen gronden in ontwikkeling, bedoeld voor verkoop als bedrijventerrein. Deze kapitaalgoederen staan niet duurzaam ten dienste van de bedrijfsvoering en worden daarom verantwoord onder de post onderhanden werk. Nadat de bouwrijpe gronden zijn uitgegeven, de voorzieningen van openbaar nut zijn gerealiseerd en de deelneming in Prisma is beëindigd, vindt opheffing plaats van de gemeenschappelijke regeling. De regeling heeft een looptijd tot 1-1-2025.

Duurzaamheid

Op het vlak van duurzame energie zijn veel bedrijfspanden op de uitgegeven gronden op het Bedrijvenpark Prisma voorzien van zonnepanelen. Het betreft omvangrijke panden en het oppervlakte zonnepanelen is substantieel.

Op Bedrijvenpark Prisma is sprake van een initiatief voor een brandstofverkoopspunt met groene waterstof. Het is nog vraag of aan alle voorwaarden voor zo'n initiatief kan worden voldaan, alvorens zicht op realisatie en exploitatie ontstaat.

2.2.5 Financieringsparagraaf

In de gemeenschappelijke regeling is in artikel 24 bepaald dat de behoefte aan financiële middelen geregeld zal worden door middel van een door één van de deelnemende gemeenten aan te bieden rekening courant.

In de loop van 2005 is de Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd (goedkeuring GS van Zuid Holland per 13 juli 2005), teneinde het mogelijk te maken dat het Bedrijfschap rechtstreeks gebruik zou kunnen maken van een met de Bank Nederlandse Gemeenten te treffen financieringsarrangement. Al jaren trekt het Bedrijfschap de benodigde financiële middelen dan ook aan via de BNG.

Verder is als uitvloeisel van de samenwerkingsovereenkomst het merendeel van de gronden van het Bedrijfschap in 2006 overgedragen aan Prisma Bleiswijk Beheer BV, die zelfstandig in haar financiering voorziet. De eigen financiering van het Bedrijfschap betreft daarom alleen de niet in de CV ingebrachte gronden evenals de aanleg van de microstructuur, de apparaatskosten, de rentelasten en een niet op CV-partijen verhaalbaar deel van de historische plan- en apparaatskosten van het Bedrijfschap.

Hieronder een overzicht van de leningen die liepen in 2022:

Lening nummer	Hoofdsom	afgeloste leningen in 2022	Rente-%	Rente-bedrag per jaar	Start datum	Looptijd	Eind datum
40.115709	8.000.000		0,32%	25.600	01-6-2022	13 mnd.	03-07-2023
40.111195		10.000.000	0,35%	35.000	30-5-2017	5 jaar	01-6-2022
Totaal	8.000.000	10.000.000					

De rentelasten bedragen afgerond € 26.000 exclusief belastingrente.

In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) zijn richtlijnen neergelegd ter beheersing van de renterisico's. Zo zijn er spelregels opgenomen voor de mate waarin decentrale overheden kort gefinancierd mogen zijn (kasgeldlimiet) en lang gefinancierd mogen zijn (renterisiconorm). In onderstaande overzichten treft u de toetsingen aan van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm over het jaar 2022.

Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

Realisatie	Kwartaal				Gemiddeld
	jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec	Jaar
Vlottende schuld	2	2	0	0	1
Vlottende middelen	5.025	3.486	2.485	2.422	3.355
Netto vlottende schuld	-5.023	-3.484	-2.485	-2.422	-3.354
Wettelijke norm KGL	-28	-28	-28	-28	-28
Afwijking wettelijke norm*	-5.052	-3.512	-2.514	-2.451	-3.382

* Een positieve afwijking geeft aan dat de wettelijke norm is overschreden, een negatief bedrag geeft de ruimte onder de wettelijke norm weer.

Het gehele jaar 2022 wordt voldaan aan de kasgeldlimiet. In geen enkel kwartaal wordt de kasgeldlimiet immers overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft de norm aan met betrekking tot de renterisico's over de vaste schulden. Deze norm bepaalt het maximale deel van de vaste schuld dat in aanmerking mag komen voor

aflossing (*al dan niet met herfinanciering*) en/of renteherziening. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk doorwerken in de te betalen rentelasten over de vaste schuld.

Voor decentrale overheden is deze norm vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar (met een minimum van € 2,5 mln.). Gelet op de omvang van het begrotingstotaal 2022 van Bedrijvenschap Hoefweg (€ 0,345 mln.) bedraagt de renterisiconorm in 2022 € 2,5 mln. (minimum). Dat betekent dat in 2022 maximaal € 2,5 mln. in aanmerking zou mogen komen voor aflossing (*al dan niet met herfinanciering*) en/of renteherziening. Gezien het specifieke verloop van uitgaven, inkomsten en financieringsbehoefte bij de gebiedsontwikkeling van Bedrijvenschap Hoefweg, alsmede de dynamiek die zich hierin voordoet, maakt het praktisch onuitvoerbaar om aan de renterisiconorm te voldoen zonder maatregelen die onlogisch zijn en ook op gespannen voet staan met het BBV en die bovendien financieel nadelig zijn voor het resultaat van de grondexploitatie.

Bedrijvenschap Hoefweg heeft in 2022 voor € 10 mln. aan langlopende leningen afgelost. Hiermee overschrijdt Bedrijvenschap Hoefweg de renterisiconorm. Bedrijvenschap Hoefweg heeft ontheffing gekregen van de provincie Zuid Holland voor het voldoen aan de renterisiconorm voor de begrotingsjaren 2019 tot en met 2022.

Renteresultaat

Renteschema	2022
Externe rentelasten kort- en langlopende geldleningen	97
Externe rentebaten kort- en langlopende geldleningen	0
Saldo rentelasten en rentebaten	97
Rente aan grondexploitaties	97
Rente projectfinanciering	0
Rente baten projectfinanciering	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	0
Aan taakvelden toegerekende rente	0
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury	0

2.2.6 Bedrijfsvoeringsparagraaf

Bedrijvenschap Hoefweg heeft in 2022 zelf geen personeel in dienst en is gevestigd buiten beide gemeentehuizen. In 2022 is de organisatie als volgt ingesteld:

- Het Algemeen Bestuur heeft een directeur en een secretaris aangesteld. Beide functionarissen zijn extern ingehuurd. De tarieven zijn marktconform.
- De Directie instructie Bedrijvenschap Hoefweg is in september 2021 met vier jaar verlengd en daarmee de mandaten aan de directeur.
- De administrateur, controller, projectleiders en planeconomen worden ingehuurd van externe bureaus.
- Bedrijvenschap Hoefweg werkt intensief samen met GR Bleizo. De projectorganisaties van beide gemeenschappelijke regelingen zijn medio 2016 samengevoegd. Waar mogelijk worden werkzaamheden en activiteiten gecombineerd, zoals de gezamenlijke aanbesteding van accountantsdiensten en fiscale advisering.

Rechtmatigheid

Om de rechtmatigheidscontrole intern te kunnen voorbereiden en om de accountant op rechtmatigheid te kunnen laten controleren is een normenkader opgesteld. Het normenkader bestaat uit een overzicht van de geldende externe en eigen regelgeving met betrekking tot financiële beheer handelingen, bestaande uit relevante regelgeving van hogere overheden (externe regelgeving) en van de gemeenschappelijke regeling zelf (interne regelgeving).

Met ingang van 2022 legt het DB een verklaring af over de rechtmatigheid van de financiën. In 2022 is door het AB besloten tot het instellen van een auditcommissie ten behoeve van de advisering over de rechtmatigheid. De leden van de auditcommissie zijn drie raadsleden uit het AB, welke worden ondersteund door de controller. Ter voorbereiding op hun adviestaak nemen de leden van de auditcommissie deel aan een cursus rechtmatigheidsverantwoording van de VNG.

Het normenkader voor de controle 2022 is op 17 november 2022 door het DB vastgesteld en op 15 december door het AB. Het normenkader is de basis voor de interne controle en de procesbeschrijvingen die worden opgesteld. Alleen op die wijze kan worden geborgd dat er in overeenstemming met de regelgeving wordt gehandeld. Uit de interne controle is niet gebleken dat er sprake is van financiële onrechtmatigheden.

2.2.7 Paragraaf verbonden partijen

Zoals eerder gemeld is de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg op 7 februari 2006 een samenwerking aangegaan met private partijen, van waaruit een commanditaire vennootschap CV Prisma Bleiswijk is aangegaan met een beherend vennootschap Prisma Bleiswijk Beheer BV. Het Bedrijvenschap neemt voor 30% deel in de CV en voor 31% in de BV. Bedrijvenschap Hoefweg draagt voor gelijke percentages het financiële risico ten aanzien van de winst- en verliesrekening van de CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV. De samenwerking heeft als doel tot een optimale integrale ontwikkeling en realisatie van het plangebied te komen.

Lijst verbonden partijen:

Overige verbonden partijen:	CV Prisma Bleiswijk
Eigen vermogen per 1/1/2020:	€ 28.498
Eigen vermogen per 31/12/2020:	€ 28.498 (<i>Concept cijfers</i>)
Vreemd vermogen per 1/1/2020:	€ 3.291.857
Vreemd vermogen per 31/12/2020:	€ 4.283.576 (<i>Concept cijfers</i>)
Resultaat 2020:	€ 0 (<i>Concept cijfers</i>)
Risico's:	er is sprake van reguliere bedrijfsvoeringsrisico's.

2.2.8 Paragraaf grondbeleid

Basis voor het actieve grondbeleid door het Bedrijvenschap is het vigerende bestemmingsplan Hoefweg-Noord alsmede de door het Bedrijvenschap vastgestelde (jaarlijks te actualiseren) grondexploitatie en planning. Aan het produceren en afzetten van bouwrijpe grond zijn aanzienlijke financiële risico's verbonden. In deze paragraaf wordt op de perspectieven en risico's ingegaan.

Perspectief voor bedrijfsterreinen algemeen:

Sinds 2015 trekt de markt voor de verkoop van bedrijfskavels aan. Alle reguliere bedrijfskavels gelegen buiten het gebied Bleizo-West zijn verkocht de resterende kavels zijn on hold in afwachting van besluiten omtrent de door de gemeenten beoogde ontwikkeling Proeftuin Bleizo.

De grondexploitatie van het Bedrijvenschap Hoefweg heeft een verwachte looptijd tot en met 2024 (de regeling loopt tot 1-1-2025) en er wordt een tenminste positief plansaldo verwacht. Een beknopt mutatieoverzicht van de grondexploitatie met peildatum 1/1/2023 inclusief de raming van kosten en opbrengsten tot het einde van de looptijd, ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2021	Mutaties 2022	Boekwaarde 31-12-2022	Raming (reëel)	Saldo eind looptijd
Grondverwerving	66.435	0	66.435	0	66.435
Openbare Werken	5.217	87	5.303	648	5.952
Afdelings-/Overige kosten	23.897	391	24.288	915	25.203
Opbrengsten	-90.235	-110	-90.345	-18.032	-108.378
Winstneming	9.856	-1.009	8.847	-8.847	0
Totaal (eindwaarde)	15.169	-641	14.528	-25.316	-10.788

Negatief saldo komt overeen met een positief resultaat

Conform de regels van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is de winstneming volgens de POC methode (Percentage of Completion Methode) bepaald. De (tussentijdse) winstneming is negatief en komt uit op afgerond -/- € 1.009.000. De berekening is als volgt:

Winstneming jaar 2022			
	Kosten	Opbrengsten	Resultaat
Totaal	€ 97.590.000	€ 108.378.000	€ 10.788.000
Gerealiseerd	€ 96.028.000	€ 90.346.000	
% gerealiseerd	98,40%	83,36%	
POC			82,03%
Verrekening risico's	€ -	€ -	
Totaal gecorrigeerd	€ 97.590.000	€ 108.378.000	€ 10.788.000
Winstneming t/m 2022			€ 8.849.000
t/m 2021 genomen winst			€ 9.858.000
Winstneming 2022			€ -1.009.000

De winstneming is negatief, dit komt doordat het resultaat significant lager is dan bij de actualisatie vorig jaar. De daling komt voornamelijk door hoge indexering (hyper inflatie) en een jaar extra pauze in de ontwikkeling. Dit is een administratieve winstneming, eventuele winstuitkering volgt in principe na opheffing van de GR, er worden tussentijds geen reserves gevormd. De raming is gebaseerd op de actuele grondexploitatieberekening, die is vastgesteld door het DB op 06 april 2023.

De grondexploitatie met prijspeil 1/1/2023 kent de volgende karakteristieken:

- looptijd tot en met 2024;
- rentepercentage 0,32%;
- indexering kosten: 2023 6,0%, 2023 en 2024 2,0%.
- indexering opbrengsten: 2,0%.

De grondexploitatieberekening per 1 januari 2023 laat het volgende resultaat zien. Op de eindwaarde per 31-12-2024 heeft dit plan een positief resultaat van ruim € 10,8 mln. De netto contante waarde van het resultaat bedraagt per 1-1-2023 circa € 10,7 mln. positief na belastingen.

2.2.9 Paragraaf Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Per die datum is de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervallen omdat deze is opgegaan in de Woo.

Het doel van de Woo is om de transparantie van overheden en semioverheden te verbeteren. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en uitwisselbaar is. Ook moet de Woo ervoor zorgen dat overheidsinformatie eenvoudig en goed wordt ontsloten en goed wordt gearchiveerd. De Woo verplicht overheden om zo veel mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken en te publiceren. De Woo maakt onderscheid in actieve openbaarmaking en passieve openbaarmaking.

Passieve openbaarmaking is niet nieuw; bij een besluit naar aanleiding van een Woo-verzoek moet dit besluit kenbaar worden gemaakt aan de verzoeker, maar ook aan 'eenieder', bijvoorbeeld door publicatie op de website van het bestuursorgaan. Bij Bedrijvenschap Hoefweg zijn er tot op heden geen Woo-besluiten genomen, zodat publicatie op de website nog niet aan de orde is.

Voor wat betreft de actieve openbaarmaking zijn 11 categorieën van documenten aangewezen die vallen onder deze actieve openbaarmakingsplicht. Echter, de wetsartikelen in de Woo die zien op de actieve openbaarmaking van deze 11 categorieën zijn op dit moment nog niet in werking getreden. Dat heeft te maken met de stagnatie in het ontwikkelen van de landelijke ICT-tool (PLOOI) door het Ministerie van BZK waarop alle overheden deze documenten moeten gaan plaatsen. Ook is er door het Ministerie van BZK een prioritering aangegeven in de 11 categorieën en hebben overheden 5 jaar de tijd, gerekend vanaf ingangsdatum Woo 1 mei 2022, om aan alle verplichtingen van de Woo/actieve openbaarmaking te voldoen. Bedrijvenschap Hoefweg volgt deze ontwikkelingen op de voet o.a. door aan te sluiten bij kennissessies die vanuit de VNG georganiseerd worden, zodat de organisatie zodra er meer duidelijkheid is concrete voorbereidingen kan treffen en binnen de gestelde termijnen aan alle wettelijke verplichtingen zal voldoen.

3. Jaarrekening

3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Het boekjaar van het Bedrijvenschap valt samen met het kalenderjaar. In deze jaarrekening wordt verslag uitgebracht over de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. De richtlijnen volgens het BBV worden integraal gevolgd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Financiële vaste activa: deelnemingen

De deelnemingen worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs vindt waardering plaats tegen deze lagere marktwaarde.

Gronden in ontwikkeling (onderhanden werk)

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de daaraan bestede kosten. Alle gemaakte kosten worden geactiveerd onder de post onderhanden werk. De op onderhanden werk betrekking hebbende opbrengsten worden in mindering gebracht op deze kosten. Bij een uit de grondexploitatieberekening voortvloeiend verwacht positief plansaldo worden gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs bevat mede de rentelasten in verband met de financiering van onderhanden werk/gronden in ontwikkeling. Indien de grondexploitatieberekening daartoe aanleiding geeft (verwacht negatief plansaldo) zal een voorziening voor het onderhanden werk gevormd worden.

Vorderingen

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, opgenomen tegen de nominale waarde. Indien van toepassing onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Voor winstnemingen geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

3.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Bedragen x € 1.000

Programma grondexploitatie	Begroting 2022	Begroting* 2022	Rekening 2022
Lasten			
Grondverwerving	0	0	0
Openbare werken	63	663	87
Rentelasten	28	20	97
Plankosten	233	302	350
Overige kosten	21	128	23
Mutatie onderhanden werk	0	0	641
** totaal lasten	345	1.113	1.198
Baten			
Opbrengsten	0	0	0
Overige gronduitgifte	0	100	110
Overige inkomsten	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	381	1.139	0
** totaal baten	381	1.239	110
Totaal programma grondexploitatie	36	126	-1.088
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting (<i>teruggave</i>)	0	0	79
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	36	126	-1.009
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	36	126	-1.009

* inclusief begrotingswijziging nummer 1 van 2022

Zie pagina 5 voor de programma verantwoording.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Begroting 2022

De begroting 2022 is op 7 juli 2021 door het AB vastgesteld. Begrotingswijziging nummer 1 is op 6 juli 2022 vastgesteld.

Grondverwerving

Op de post grondverwerving wordt de verwerving uit de joint venture verantwoord. Er zijn geen aankopen geweest in verband met (geplande) leveringen.

Openbare werken

Betreft m.n. onderzoeken, opruim werkzaamheden, bouw- en woonrijp maken. Voor 2022 zijn met name kosten verantwoord in verband met het woonrijpmaken van de Aquamarijnweg.

Rentelasten

De werkelijke rentelasten in 2022 zijn hoger dan begroot. In de grondexploitatie en als afgeleide daarvan in de begroting worden de rentelasten gemiddeld begroot. Hierdoor kunnen er in jaarschijven afwijkingen ontstaan. Aanvullend is in 2022 belastingrente betaald.

Plankosten

De plankosten zijn conform begroting, hier worden naast de inzet van het projectteam ook de uitgaven van juisten en fiscalisten verantwoord.

Opbrengsten

In 2022 is er 1 verkoop gerealiseerd van een bijzonder object (molenstomp).

Mutatie Onderhanden Werk

De mutatie onderhanden werk betreft een sluitpost in de staat van baten en lasten. Zolang het Bedrijvenschap nog bezig is met de ontwikkeling, de aankoop en verkoop van gronden worden alle opbrengsten en kosten geactiveerd als onderhanden werk.

Algemene dekkingsmiddelen

Voor Bedrijvenschap Hoefweg zijn de algemene dekkingsmiddelen niet van toepassing, met uitzondering van het saldo van de financieringsfunctie. Deze is voor 2022 nihil. De afzonderlijke onderdelen zijn opgenomen in de programmaverantwoording.

Overhead

Overhead	Realisatie 2022	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2022 voor wijziging
Overhead	0	0	0

De interne overhead over 2022 is als volgt:

	Realisatie 2022
Automatisering	6.292
Personeel	92.229
Grondexploitatie (dekking)	-98.521
Saldo	0

Overzicht heffing vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2022	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2022 voor wijziging
Vennootschapsbelasting	79	0	0

Bedrijvenschap Hoefweg heeft overeenstemming bereikt met de belastingdienst over de te hanteren fiscale openingsbalanswaardering voor de vennootschapsbelasting. De aangiften zijn conform ingediend.

Onvoorzien

In de begroting en jaarrekening van Bedrijvenschap Hoefweg is er geen sprake van een post onvoorzien.

Incidentele baten en lasten

Alle baten en lasten zijn incidenteel van aard.

WNT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Bedrijvenschap Hoefweg. Het voor Bedrijvenschap Hoefweg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Verantwoordingsmodel 2022 1a Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	N.P. Zwiep	M. Kalf-Simon
Functiegegevens	Directeur	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,267	0,158
Dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	53.768	23.973
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>53.768</i>	<i>23.973</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	57.641	34.186
"-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	53.768	23.973
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
Functiegegevens	Directeur	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,393	0,260
Dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.560	38.430
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Bezoldiging</i>	<i>77.560</i>	<i>38.430</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	82.118	54.251
Totale bezoldiging	77.560	38.430

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.800 of minder
In verband met de gemeenteraadsverkiezing is er gedurende het jaar sprake geweest van wisselingen in AB en DB leden, vandaar het onderstaand aantal bestuursleden van DB en AB.

NAAM	FUNCTIE
TOPFUNCTIONARIS	
K. Arends	Plv. voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
J.W. van den Beukel	Lid Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
J. Iedema	Voorzitter en Lid Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
M.J. van Driel	Lid Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
R. Weerwag	Plv. Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
S. Fortuyn	Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
W.J. van Steenis	Lid Algemeen Bestuur
R. Zinck	Lid Algemeen Bestuur
L. Hoek	Lid Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
J. Meurs	Lid Algemeen Bestuur
F. Schoonbeek	Lid Algemeen Bestuur
R. v.d. Vlies	Lid Algemeen Bestuur
F. Ammerlaan	Lid Algemeen Bestuur
L. Erwich	Lid Algemeen Bestuur

3.3 Balans en de toelichting

Bedrage x € 1.000

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2022
Vaste activa		
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	13	13
Totaal vaste activa	13	13
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderh. werk (bouwgronden in exploitatie)	15.169	14.528
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.369	2.300
Vordering op openbare lichamen	30	20
Overlopende activa	7	9
Liquide middelen		
Banksaldo	250	66
Totaal vlottende activa	20.778	16.923
TOTAAL ACTIVA	20.792	16.936

PASSIVA	31-12-2021	31-12-2022
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	9.454	9.856
Gerealiseerd resultaat	402	-1.009
	9.856	8.847
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		
onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. Instelling	10.000	8.000
Totaal vaste passiva	19.856	16.847
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
overige schulden	910	66
Overlopende passiva		
verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	26	23
Totaal vlottende passiva	936	89
TOTAAL PASSIVA	20.792	16.936

Toelichting op de balans

Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen

Op 7 februari 2006 heeft het Bedrijvenschap Hoefweg een samenwerkingsovereenkomst (SOK) gesloten aangaande de gezamenlijke ontwikkeling van Prisma Bedrijvenpark. De SOK bepaalt onder meer dat een joint venture is aangegaan met de bedrijven ASR Vastgoed Ontwikkeling (later MRP) en Maasstede Bleiswijk BV. De joint venture bestaat uit een door partijen gezamenlijk aangegane Commanditaire Vennootschap Prisma Bleiswijk, waarover het beheer wordt gevoerd door een Besloten Vennootschap Prisma Bleiswijk Beheer BV. Het Bedrijvenschap neemt voor 30% deel in de CV en voor 31% in de BV.

Op de post Deelnemingen wordt de bijdrage van het Bedrijvenschap in het aandelenkapitaal van beide organisaties gepresenteerd.

Schematisch kunnen de mutaties met betrekking tot de waarde van de deelnemingen als volgt worden weergegeven.

	CV	BV	Totaal
Aandeel in kapitaal 7 februari 2006	30.000	5.580	35.580
Mutatie 2006-2021	-21.826	0	-21.826
Aandeel in kapitaal ultimo 2021	8.174	5.580	13.754
Mutatie 2022	0	0	0
Aandeel in kapitaal ultimo 2022	8.174	5.580	13.754

Onderhanden werk (waaronder bouwgronden in exploitatie)

De balanspost onderhanden werk (waaronder gronden in exploitatie) bedraagt per eind 2022 € 14.465 (x € 1.000). Het onderhanden werk bestaat uit een viertal gronden/opstallen in het deelgebied, alsmede uit de nog terug te verdienen kosten van voorbereiding, ontwikkeling, rente e.d. op de verkochte gronden aan CV.

Een beknopt mutatie-overzicht van de post onderhanden werk inclusief de raming van kosten en opbrengsten tot het einde van de looptijd is opgenomen in paragraaf 2.2.8 Grondbeleid.

De grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg is gebaseerd op de ontwikkeling van het Bedrijvenpark Prisma overeenkomstig de doelstelling uit de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg 2017, welke door de raden van Lansingerland en Zoetermeer is vastgesteld. Tevens is de grondexploitatie gebaseerd op de Samenwerkingsovereenkomst Bedrijvenpark Prisma (SOK), waarin de participatie is vastgelegd van Bedrijvenschap Hoefweg en twee marktpartijen in de vennootschappen die het Bedrijvenpark Prisma ontwikkelen. Dit houdt in dat het gebied van Bedrijvenschap Hoefweg vooralsnog ontwikkeld wordt als bedrijventerrein, met name gericht op logistieke bedrijven.

De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer zijn vanaf 2018 bezig met een heroriëntatie op de programmering voor de ontwikkeling van het gebied Bleizo-West (het gebied van GR Bleizo en Bedrijvenschap Hoefweg gelegen aan de A12 en ten westen van de HSL). Besluitvorming over de programmering en de visie Proeftuin is een getrappt proces, opvolgende besluiten van beide gemeenteraden als deelnemers in de gemeenschappelijke regelingen en besluitvorming over het omgevingsplan door de gemeente Lansingerland als bevoegd gezag zullen bepalend zijn voor de invulling en ontwikkelingsstrategie voor het gebied. Dit hele proces heeft gevolgen voor de uitvoeringsplanning van de huidige grondexploitatie en mogelijk uiteindelijk voor de integrale grondexploitatie. Dit zou met terugwerkende kracht consequenties kunnen krijgen voor de grondexploitatie per 1-1-2023 en de op basis hiervan bepaalde kostprijscalculatie. Vooralsnog zijn de consequenties niet te kwantificeren. Om die reden bestaat er tot de finale besluitvorming over de programmering Proeftuin Bleizo en ontwikkelingsstrategie in het getrapte besluitvormingsproces onzekerheid over de financiële uitkomsten van Bedrijvenschap Hoefweg.

Voor wat betreft de vennootschapsbelasting geldt dat gezien alle ontwikkelingen en de diverse mogelijke scenario's er geen inschatting mogelijk van het totaal aan af te dragen vennootschapsbelasting. Dit betekent dat de reeds gerealiseerde afdracht over voorgaande jaren nog kan wijzigen.

Voor de ontwikkeling Bedrijvenschap Hoefweg stelt de GR dat een conservatieve stijging van de opbrengsten gehanteerd dient te worden. De locatie van Bedrijvenschap Hoefweg is binnen de Zuid-Hollandse markt een zeer gewilde locatie. De gehanteerde indexen in de grondexploitatie zijn conform bij trendberekeningen van het ECB over langjarige marktprijsontwikkeling.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar
Betreft Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

Sinds eind 2013 zijn decentrale overheden verplichte deelnemers aan schatkistbankieren.

Op 15 december 2013 is de Wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Tegelijkertijd met de wet is de ministeriële regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht geworden. Onderdeel van die regeling is de rekeningcourant-overeenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden. De regeling bevat ook de verplichting voor decentrale overheden om een nieuwe bankrekening te openen bij een of meerdere banken, zodat die bankrekening gekoppeld kan worden aan de schatkist. De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide)middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die de decentrale overheidsorgaan niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. In de praktijk betekent dit voor GR Hoefweg alles boven € 1 mln. dagelijks dient over te maken naar haar rekening bij de Staat. Dit wordt dagelijks automatisch door de BNG uitgevoerd.

Decentrale overheden dienen zich in de jaarstukken over het schatkistbankieren te verantwoorden. Het gemiddelde van het bedrag aan overtollige middelen dat een decentrale overheid gedurende het kwartaal elk kalenderdag buiten de schatkist heeft aangehouden, mag, ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, niet boven het drempelbedrag liggen. In 2022 is het drempelbedrag niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	234	195	228	106
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	766	805	772	894
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	345			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	345			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Verslagjaar					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.052	17.709	20.994	9.738
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	234	195	228	106

Overlopende activa

Betreft de vooruitbetaalde kosten.

Liquide middelen

Betreft het saldo van de bankrekening bij de BNG.

Eigen Vermogen

De grondexploitatieberekening met peildatum 1-1-2023 toont een voordelig verwacht resultaat van circa € 10,7 mln. (netto contant). Volgens artikel 12 van de Financiële beheersverordening wordt "Winst in de grondexploitatie eerst genomen, nadat de winst, met voldoende zekerheid te bepalen, daadwerkelijk is gerealiseerd. Uitbetaling van batige saldi aan de deelnemende gemeenten vindt niet eerder plaats dan nadat de grondexploitatie is afgesloten" (artikel 12 lid 4). De toevoeging aan de algemene reserve volgt uit de verplichte tussentijdse (administratieve) winstneming, zie ook de paragraaf grondbeleid.

	1-1-2022	Bestemming resultaat 2021	Mutaties 2022	31-12-2022
Algemene reserve	9.454	402	-	9.856
Gerealiseerd resultaat	402	-402	-1.009	-1.009
	9.856	0	-1.009	8.847

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen (> 1 jaar)

Het Bedrijvenschap heeft in het jaar 2022 één langlopende lening. Per 1 januari 2022 was sprake van 1 lening van € 10 mln., deze is op 1 juni 2022 afgelost en is er een nieuwe lening van € 8 mln. afgesloten. Dit is tevens de totale (vaste) schuldpositie per ultimo 2022. De totale rentelast van de huidige lening portefeuille bedraagt afgerond € 26.000.

Overige schulden

Deze post betreft de crediteurenpositie per ultimo 2022.

Overlopende passiva

Dit betreft het saldo van facturen die in 2023 zijn ontvangen en betaald, maar betrekking hebben op 2022.

3.4 Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

Prisma

Op 29 mei 2006 heeft de CV Prisma Bleiswijk met ABN AMRO Bank en de BNG een financieringsovereenkomst afgesloten voor de financiering van de grondaankopen en de kosten van bouwrijp en woonrijp maken voor de ontwikkeling en realisatie van het bedrijvenpark Prisma. Dit kredietarrangement is gebaseerd op de Samenwerkingsovereenkomst Bedrijvenpark Prisma, zoals deze in 2006 door het Bedrijvenschap en de marktpartijen is gesloten. Voor het Bedrijvenschap Hoefweg betekent dit een onvoorwaardelijke en onherroepelijke afnameplicht van de in 2006 ingebrachte gronden. Uiterlijk op 31 maart 2021 diende de faciliteit te worden afgelost, hetgeen ook heeft plaatsgevonden.

Bedrijvenschap Hoefweg neemt voor 30% deel in de CV Prisma Bleiswijk en voor 31% in Prisma Beheer BV. Bedrijvenschap Hoefweg draagt voor gelijke percentages het financiële risico ten aanzien van de winst- en verliesrekening van de CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV.

In 2021 heeft CV Prisma Bleiswijk een tegoed van € 2,9 mln. uitgekeerd aan Bedrijvenschap Hoefweg. Bedrijvenschap Hoefweg heeft dan nog een resterende vordering op CV Prisma Bleiswijk van ca. € 1,0 mln.. CV Prisma Bleiswijk beschikt als gevolg van de schade uit 2020 niet over de liquide middelen om de vordering van Bedrijvenschap Hoefweg te voldoen. CV Prisma Bleiswijk heeft partijen aansprakelijk gesteld voor de schade en volgt hiervoor een juridische procedure. Volgens de concept jaarrekeningen 2020 en 2021 van CV Prisma Bleiswijk gaat de vennootschap er van uit dat de schade volledig zal worden vergoed. De juridische procedure is ultimo 2022 nog niet afgerond. De rechtbank heeft nog geen uitspraak gedaan over de aansprakelijkheid en de praktische verhaalbaarheid van de schade evenmin duidelijk is evenmin duidelijk. Afhankelijk van de juridische procedure(s) zal in 2023 of 2024 duidelijkheid ontstaan over het verkrijgen van een schadevergoeding door CV Prisma Bleiswijk en daarmee over de mogelijkheid de vordering aan Bedrijvenschap Hoefweg te voldoen.

De jaarrekening over 2020, 2021 en 2022 van CV Prisma Bleiswijk zijn op het moment van afronden van de jaarstukken van Bedrijvenschap Hoefweg nog niet als vastgestelde jaarrekeningen beschikbaar. De jaarrekening 2020 en 2021 zijn in concept beschikbaar, de accountant van CV Prisma Bleiswijk heeft de controle nog niet afgerond middels het afgeven van een verklaring, CV Prisma Bleiswijk heeft aangegeven dit in 2023 te verwachten. In de jaarrekening 2022 van Bedrijvenschap Hoefweg is uitgegaan van de beste inschatting op moment van samenstellen van de jaarstukken. Eventuele afwijkingen van deze inschatting zullen in de jaarrekening 2022 van Bedrijvenschap Hoefweg verwerkt worden.

3.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

3.6 Overzicht taakvelden

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Taakveld		R2022	B2022
0.4	Overhead		
	Lasten	99	62
	Baten	99	62
0.5	Treasury		
	Lasten	97	28
	Baten	97	28
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		
	Lasten	1.002	255
	Baten	-86	291
	Totaal		
	Lasten	1.198	345
	Baten	110	381

Bijlage: berekening EMU saldo

Bedragen x € 1.000

				T
				2022
EMU-SALDO				-368
EMU-SALDO referentiewaarde				0
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-368
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekingen en leningen	0
			Uitzettingen	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-3.069
			Liquide middelen	-136
		Overlopende activa	-9	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-2.000
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-844
			Overlopende passiva	-3
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0

- xxxx -

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg te Bleiswijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur op 15 december 2022 vastgestelde normenkader 2022 (hierna: het normenkader).

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2022.
- De balans per 31 december 2022.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Controleverordening Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg 2019, inclusief bijbehorend normenkader 2022, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 december 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 11.980. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 11.980 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- de Inleiding;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen; en
- de bijlage.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Controleverordening Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg 2019, het normenkader 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 18 april 2023

Publieke Sector Accountants B.V.

ValidSigned door W. Kalkman RA
op 18-04-2023

Was getekend: W. Kalkman RA

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Accountantsverslag 2022

Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg
te Bleiswijk

BEDRIJVENSCHAP
HOEFWEG

Aan het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling
Bedrijvenschap Hoefweg
Postbus 45
2665 ZG BLEISWIJK

Onderwerp

Accountantsverslag 2022

Datum

18 april 2023

Kenmerk

312018015.23.129

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2022 van uw gemeenschappelijke regeling afgerond. De jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 24 maart 2024 hebben wij de controlebevindingen besproken met uw controller en uw directeur.

Bij de jaarrekening 2022 hebben wij op 18 april 2023 een goedkeurende controleverklaring afgegeven, zowel voor het aspect getrouwheid als voor het aspect rechtmatigheid.

Ons accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2022. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en het management.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: W. Kalkman RA

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Wouter Kalkman

 06 – 2127 2977

 wkalkman@psa-ra.nl

Amar Iqbal

 06 – 4003 1051

 aiqbal@psa-ra.nl

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij	1
2. Financiële positie en resultaat	5
3. Bevindingen eindejaarscontrole.....	8
4. Interne beheersing	13
5. Overige aangelegenheden	18

1.

Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 12 september 2023 (kenmerk 312018015.22.263) heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle wordt verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden en de beleidsregels toepassing Wet normering topinkomens (WNT).

Materialiteitsbepaling is overeenkomstig het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het vastgestelde controleprotocol

De maximaal toe te passen marges voor de accountantscontrole zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado).

Op 17 november 2022 heeft het dagelijks bestuur ingestemd met het normenkader 2022 vastgesteld en op 15 december 2022 heeft het algemeen bestuur het normenkader 2022 vastgesteld. In de Controleverordening GR Bedrijvenschap Hoefweg 2019 heeft u geen lagere marges vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader als uitgangspunt hebben gehanteerd. De bij onze controle van de jaarrekening 2022 toegepaste goedkeuringstoleranties bedragen derhalve:

Bron: jaarrekening 2022	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 12.600	€ 37.800

Het algemeen bestuur heeft in het normenkader geen rapporteringstolerantie vastgesteld.

Onze aanpak is gericht op risico's

Voor de jaarrekeningcontrole 2022 onderkennen wij een aantal risico's en aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. De risico's en aandachtspunten zijn hieronder weergegeven. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich daadwerkelijk voordoen, maar zijn enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan hebben besteed.

Risico's en aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2022

- Voorzieningen, vanwege het schattingselement en de daarmee samenhangende schattingsonzekerheden.
- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die de directie heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor uw gemeenschappelijke regeling.
- Waardering van het onderhanden werk bouwgrond in exploitatie, inclusief tussentijdse winstneming.
- Opbrengstverantwoording van materiële opbrengstenstromen; dat zijn de grondverkoop en overige opbrengsten.
- Naleving van de (Europese) aanbestedingsregels.
- Betaalproces, vanwege de potentiële (fraude-)risico's.
- Verantwoording WNT (vanwege de complexe wet- en regelgeving).

Het inschatten als significant risico is inherent aan deze posten en is niet direct een gevolg van verwachte leemten in de interne beheersing van uw gemeenschappelijke regeling. Ook is sprake van inschattingen van bruto risico's, alvorens eventuele beheersmaatregelen zijn genomen.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons bij de controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen. Voor een toelichting op een aantal onderkende risico's en aandachtspunten verwijzen wij naar het hoofdstuk 'belangrijke bevindingen'. Daarnaast verwijzen wij u naar onze bevindingen in het hoofdstuk 'Interne beheersing'.

De baten en lasten, alsmede balansmutaties, zijn rechtmatig

Op basis van uw normenkader hebben wij de naleving van het financieel rechtmatigheidskader voor uw gemeenschappelijke regeling gecontroleerd. Hierbij zijn geen materiële bijzonderheden geconstateerd. Op het programma grondexploitatie is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de begroting (lasten).

Onze conclusie is derhalve dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2022.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg zijn uiteengezet in de jaarstukken 2022 in onderdeel 3.1, waarin de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn opgenomen. In de jaarrekening 2022 hebben zich ten opzichte van 2021 geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen, die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de baten en lasten en/of de financiële positie van de Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het BBV (Besluit begroting en verantwoording).

Geen geïdentificeerde materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole, resteren er geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden. Door ons gerapporteerde bevindingen zijn derhalve niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Voor de bevindingen bij de eindejaarscontrole verwijzen wij u naar de diverse onderdelen van dit rapport.

Goedkeurende controleverklaring

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg een getrouw beeld geeft van het eigen vermogen op 31 december 2022 en het resultaat over 2022. Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader. Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Wij verzoeken u derhalve ons een door de voorzitter en de algemeen directeur ondertekend besluit van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen. In de controleverklaring hebben wij een paragraaf opgenomen waarin wij de nadruk leggen op de toelichting op de balans ten aanzien van het onderhanden werk, opgenomen uiteenzetting van het dagelijks bestuur over de voortgang en de impact van de ontwikkelingsplannen voor het gebied Bleizo-West. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

2.

Financiële positie en resultaat

2. Financiële positie en resultaat

De vermogenspositie van uw gemeenschappelijke regeling neemt toe door tussentijdse winstneming

In het BBV en de verslaggevingsregels voor gemeenschappelijke regelingen, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten 2022 bedraagt € 1.009.000 nadelig. Het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2022 is hieraan gelijk. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen per 1 januari	9.856	9.454	9.395	6.268	3.407
Tussentijdse resultaatbestemming	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-/- 1.009	402	59	3.127	2.861
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	-/- 1.009	402	59	3.127	2.861
Eigen vermogen per 31 december	8.847	9.856	9.454	9.395	6.268

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2022 € 8.847.000. Dat is 52% van het balanstotaal (2021: 47% van het balanstotaal). In paragraaf 3.3 van de jaarrekening geeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2022. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Resultaat 2022 is beïnvloed door reservemutatie(s)

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent uw gemeenschappelijke regeling ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming. Concreet betekent dit voor uw gemeenschappelijke regeling het volgende:

Exploitatieresultaat (in € 1.000)

Totale baten	110	
Totale lasten	478	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten nadelig		-/- 368
Af: mutatie onderhanden werk (naar de balans)		641
Gerealiseerd resultaat		-/- 1.009

De exploitatie over 2022 laat een nadelig gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van € 1.009.000 zien, ten opzichte van een voordelig begroot (na wijziging) saldo van € 126.000. Dit is een nadeel van € 1.135.000 uit een terugneming van de tussentijdse winstneming van 2021 en eerder van de grondexploitatie Bedrijvenschap Hoefweg. Het gerealiseerde nadelig resultaat ad € 1.009.000 is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen. Deze terugneming van tussentijdse winst komt doordat het totaalresultaat over de hele looptijd van de grondexploitatie significant lager is dan bij de actualisatie van begin 2022.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Wij verwijzen u naar deze toelichtingen.

Het dagelijks bestuur kwalificeert het weerstandsvermogen als toereikend

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. De beschikbare weerstandscapaciteit heeft het dagelijks bestuur bepaald op € 10,6 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is gedaald ten opzichte van 2021. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft het dagelijks bestuur een opsomming gegeven van ingeschatte risico's. Deze cumuleren voor 2022 (in 2021 € 1,2 miljoen) tot een bedrag van € 1,8 miljoen. Op basis van deze kwantificering is het beschikbare weerstandsvermogen toereikend om de onderkende risico's financieel af te dekken. Voor meer gedetailleerde informatie over uw weerstandspositie verwijzen wij u naar paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van uw jaarstukken 2022.

3.

Bevindingen eindejaarscontrole

3. Bevindingen eindejaarscontrole

Oplevering was voldoende

Bij de start van de controle waren de jaarstukken grotendeels gereed en waren de werkafspraken voor uw medewerkers grotendeels gereed en aan ons verstrekt. Bij onze controle hebben wij de volledige medewerking gekregen en hebben wij op een constructieve manier met uw organisatie samengewerkt.

Onzekerheden in de grondexploitatie

Uw gemeenschappelijke regeling voert de grondexploitatie Bedrijvenschap Hoefweg uit. De waardering (verliesneming dan wel de tussentijdse winstneming) is afhankelijk van de prognoses voor de komende jaren. Dat brengt inherente risico's met zich mee, die niet bijzonder zijn voor een grondexploitatie. Dit risico komt ook tot uitdrukking in de paragraaf weerstandsvermogen, die is gebaseerd op een Monte Carlo simulatie. In 95% van de gevallen (10.000 simulaties) is het risico voor de ontwikkeling van de grondexploitatie € 1,8 miljoen. Door de in ontwikkeling zijnde visievorming voor Bleizo-West, waar de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer besluiten over moeten nemen, en de afwikkeling van CV Prisma Bleiswijk, kan de grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg nog niet worden afgewikkeld. Het dagelijks bestuur heeft een toelichting opgenomen in hoofdstuk 3.3. inzake de ontwikkeling rondom Bleizo-West en de onzekerheden die daar me samenhangen. Gezien de onzekerheden, wij verwijzen u hiernaar.

Het uitgangspunt voor de waardering van de gronden van gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg is het Bestemmingsplan Hoefweg-Noord (Prisma) dat in 2013 is vastgesteld en de basis vormt voor de actuele grondexploitatie. In oktober 2021 hebben de gemeenteraden van Lansingerland en Zoetermeer ingestemd met de ontwikkelvisie Proeftuin Bleizo voor het gebied Bleizo-West. De besluitvorming door de beide raden over de ontwikkelstrategie voor Bleizo-West en daarmee over een geactualiseerd ontwikkelingsprogramma, vindt plaats na 2022. Het ontwikkelingsprogramma 2013 is dus ook over 2021 de basis voor de waardering van de grondexploitatie. Het proces waarin het ontwikkelingsprogramma wordt geactualiseerd en waarmee de waardering van de gronden ontwikkelt, verloopt fasegewijs. Gedurende dit proces is sprake van een variërende onzekerheid over de definitieve waardering van de gronden. Door GR Bedrijvenschap Hoefweg is de ontwikkeling van gronden op verzoek van de deelnemende gemeenten in relatie tot Bleizo-West getemporeerd. De timing van de overgang van de programmatische uitgangspunten voor de waardering van de gronden verdient aandacht om aansluiting te blijven houden met relevante wet- en regelgeving (BBV) en de onzekerheid hieromtrent niet te lang laten bestaan. Wij benadrukken het belang van een spoedige besluitvorming.

Omdat de visie Proeftuin Bleizo in 2021 is vastgesteld, hebben de beide gemeenten een actualisatie uit laten voeren op van de opgestelde gebiedsexploitatie behorende bij deze nieuwe visie. Wij hebben informatie ontvangen waaruit blijkt dat deze actualisatie laat zien dat het verwachte resultaat van de ontwikkeling nog voldoende is om de ambities van de gemeenten (om de grondexploitaties kostenneutraal om te zetten tot woningbouw) te kunnen waarmaken.

Overigens merken wij op dat bij de afronding van de controle de definitieve en gecontroleerde jaarrekening 2020, 2021 en 2022 van CV Prisma Bleiswijk nog niet beschikbaar was.

Begrotingsrechtmatigheid is adequaat toegelicht in de jaarrekening

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moet door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota van de Commissie BBV. Een belangrijk uitgangspunt is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opneideregelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. Daarnaast moet de accountant deze kostenoverschrijdingen – waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening moet aangeven dat het algemeen bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig en tellen mee in het oordeel van de accountant. Dit is bij uw gemeenschappelijke regeling overigens niet aan de orde.

Begrotingsafwijkingen werken niet door in de controleverklaring

In totaal heeft uw gemeenschappelijke regeling € 1,1 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover € 0,5 miljoen aan werkelijke lasten in 2022. Dit is in totaal een onderschrijving van € 0,6 miljoen (circa 55%). Aan baten had uw gemeenschappelijke regeling een bedrag van € 1,2 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 0,1 miljoen aan werkelijke baten in 2022.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen op het niveau waarop het algemeen bestuur de begroting autoriseert. Daar is in uw geval geen sprake van.

Lasten vennootschapsbelasting onderdeel van de grondexploitatie

Naast overschrijdingen van lasten per programma, zijn ook op onderdelen meer baten gerealiseerd dan begroot. Over de baten rapporteren wij in deze paragraaf niet, omdat dit geen onderdeel uitmaakt van het criterium begrotingsrechtmatigheid zoals de richtlijnen voorschrijven.

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de toelichtingen die zijn opgenomen in de jaarrekening.

Op basis van de meest actuele berekening die uw gemeenschappelijke regeling heeft laten opstellen, blijkt een verwacht positief fiscaal resultaat op de actuele grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg. Momenteel is de inschatting van de deskundige dat gezien het huidige resultaat er geen sprake is van een te betalen vennootschapsbelastingpost over 2022. De aangiften 2016-2021 zijn inmiddels ingediend.

Naar aanleiding van onze controle zijn de ingeschatte kosten vennootschapsbelasting sinds 2021 onderdeel geworden van de grondexploitatie. In 2021 is het definitieve bedrag voor de VPB in samenspraak met de belastingdienst vastgesteld. Dit bedrag komt uit op € 837.920. Bij de tussentijdse winstneming is hier tevens rekening mee gehouden.

Verder wijzen wij u erop dat de gemeenschappelijke regeling een looptijd heeft tot 1 januari 2025 (art. 40 GR Bedrijvenschap Hoefweg). Afhankelijk van de afwikkeling van bedrijvenschap Hoefweg kan dit effect hebben op de vennootschapsbelasting op de nog te verkopen gronden Bleizo-West. De gemeenschappelijke regeling heeft inmiddels een extern adviseur hiervoor ingeschakeld.

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging over 2022 van € 216.000 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Met ingang van boekjaar 2018 dienen ook de ontvangen vergoedingen die bij andere WNT plichtige instellingen zijn ontvangen te worden verantwoord in de WNT-verantwoording. Aangezien het voor ons niet mogelijk is de volledigheid vast te stellen van de dienstbetrekkingen en de ontvangen vergoedingen, is in het WNT-controleprotocol opgenomen dat wij de anticumulatiebepaling niet hoeven te controleren. In onze controleverklaring is dit ook als zodanig toegelicht. De naleving van de anticumulatiebepaling maakt derhalve geen onderdeel uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig

onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden. In 2022 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uiterlijk 1 juli 2023 uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2022 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken. Indien op grond van andere op de verantwoordelijke van toepassing zijnde regelgeving of een besluit een later tijdstip waarop het financieel verslaggevingsdocument openbaar moet worden gemaakt geldt, is die latere datum de uiterlijke datum van openbaarmaking.

4. Interne beheersing

4. Interne beheersing

Kernboodschappen interim-controle 2022

Naar aanleiding van de interim-controle hebben wij een aantal adviezen aan uw organisatie gegeven. Hieronder een samenvatting van de adviezen die nog onderhanden zijn.

Informatieveiligheid

- Draag zorg voor de noodzakelijke beleidstukken rondom IT. Denk hierbij aan een informatiebeveiligingsbeleid die o.a. ingaat op wijzigingsbeheer, logische toegangsbeveiliging, back-up en recovery.
- Voer een nulmeting uit in het kader van de BIO en stel een verbeterplan op, om op het gewenste niveau te komen.

Wij hebben gezien dat u reeds stappen heeft gezet op het gebied van het beoordelen van rechten en rollen in uw systemen en dat u beschikt over een concept informatiebeveiligingsbeleid. De verwachting is dat bovenstaande punten in de loop van 2023 afgewikkeld worden.

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

In de meicirculaire 2018 (en de daarna verschenen informatie en besluiten) heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna ministerie BZK) aangegeven dat met ingang van het boekjaar 2023 het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening moet afgeven. Tot en met de jaarrekening 2022 geeft de accountant bij de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling een controleverklaring af, met daarin een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Dat tweede oordeel, de rechtmatigheid, verdwijnt naar verwachting vanaf de jaarrekening 2023. Het ministerie van BZK heeft via de nieuwsbrief IBI (nummer 109, juni 2022) aangegeven dat de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording uitgesteld wordt tot in ieder geval de jaarrekening 2023. Inmiddels is duidelijk dat dit ook het definitieve invoeringsjaar is. Dit betekent dat vanaf dan onze controleverklaring alleen een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording die door het dagelijks bestuur in de jaarrekening wordt opgenomen) bevat.

Vanaf het verslagjaar 2023 moet het dagelijks bestuur zichzelf over rechtmatigheid verantwoorden. In de jaarrekening dient daartoe de rechtmatigheidsverantwoording te worden opgenomen. In de paragraaf Bedrijfsvoering kan een uitgebreidere toelichting op rechtmatigheidsbevindingen door het dagelijks bestuur worden gegeven.

De belangrijkste punten hebben wij hierna samengevat en, waar noodzakelijk, aangevuld met recente ontwikkelingen:

- Voor de rechtmatigheidsverantwoording heeft de commissie BBV een model tekst ontwikkeld. Met dit verplichte model moet het dagelijks bestuur zich verantwoorden over de rechtmatigheid, eventuele afwijkingen en onduidelijkheden. Relevant hiervoor is de “verantwoordingsgrens”. Dit is het bedrag, dat ligt tussen 0% en 3% van de lasten, inclusief toevoegingen aan reserves, waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden gerapporteerd door het dagelijks bestuur. Fouten en onduidelijkheden (zie verderop in dit onderdeel) worden niet bij elkaar opgesteld.

- In de paragraaf Bedrijfsvoering moet vervolgens een toelichting worden gegeven op de afwijkingen en de maatregelen die het dagelijks bestuur neemt om deze in de toekomst te voorkomen. Een rapporteringsgrens kan gebruikt worden om geconstateerde fouten die onder de verantwoordingsgrens vallen toch inzichtelijk te maken voor het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur zou bijvoorbeeld kunnen bepalen dat deze afwijkingen door het dagelijks bestuur moeten worden vermeld in de paragraaf Bedrijfsvoering. Door deze laatste afwijkingen in de paragraaf Bedrijfsvoering te rapporteren, informeert het dagelijks bestuur het algemeen bestuur over de kwaliteit van de interne beheersing en de uitkomsten daarvan. Meer hierover kunt u ook lezen in de Notitie Bedrijfsvoering van de commissie BBV.
- De commissie BBV heeft inmiddels de herziene kadernota uitgebracht (hierna Kadernota rechtmatigheid 2023), waarin zij haar visie geeft over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording. Het doel is uiteindelijk dat uw gemeenschappelijke regeling zelfstandig de in de Kadernota rechtmatigheid 2023 benoemde rechtmatigheidscriteria (het begrotingscriterium, het M&O-criterium en het voorwaarden criterium) afdekt. In paragraaf 1.4 van de Kadernota rechtmatigheid 2022 is een tiental stellige uitspraken gedaan en zijn zeven aanbevelingen gedaan. Deze worden in de Kadernota rechtmatigheid 2023 verder uitgewerkt. Deze stellige uitspraken en aanbevelingen kunnen u helpen bij de verdere implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording binnen uw gemeenschappelijke regeling. Een aantal van deze stellige uitspraken en aanbevelingen willen wij graag onder de aandacht brengen:
 - De Kadernota rechtmatigheid 2023 introduceert het begrip ‘onduidelijkheden’. Dit begrip geeft aan dat er situaties zijn waarin het ook voor het dagelijks bestuur niet duidelijk is of er rechtmatig gehandeld is. Deze moeten dan worden toegelicht en worden gewogen door het dagelijks bestuur.
 - In de Kadernota rechtmatigheid 2023 wordt ook ingegaan op de toepassing van tolerantiegrenzen, afwijkingen en de weging hiervan. Deze begrippen zijn vooral van belang voor uw intern controleplan.
- De commissie adviseert ook fraude door eigen medewerkers toe te lichten in de paragraaf Bedrijfsvoering. Hierover heeft de commissie BBV in de Notitie Bedrijfsvoering meer geschreven.
- De invoering betekent eveneens dat de verordeningen 212, 213 en het normenkader moeten worden geactualiseerd. Ook moeten afspraken worden gemaakt of herzien met de accountant. Hierbij moet u vooral denken aan de scope van de interne controle (getrouwheid versus rechtmatigheid), de documentatie van de uitgevoerde interne controles en de planning van de interne controle. U beschikt over een Intern Controleplan 2022. Het intern controleplan, de daarin opgenomen risicoanalyse en de tijdige uitvoering van de geplande interne controles, zijn belangrijke randvoorwaarden om in 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen met betrekking tot boekjaar 2023. Bij aan derden uitbestede werkzaamheden is het belangrijk als uw gemeenschappelijke regeling zelf zekerheid verkrijgt over de rechtmatigheid. De wijze waarop dat kan is in de kadernota rechtmatigheid 2023 uitgewerkt.

Wij adviseren u overigens om (voor zover u dit nog niet heeft gedaan) kennis te nemen van de kadernota rechtmatigheid 2023. Deze kadernota kan ondersteunend zijn aan het verder vormgeven aan de invulling van de rol van verschillende actoren binnen uw gemeenschappelijke regeling.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording stelt hogere eisen aan het dagelijks bestuur om voldoende en actief toezicht te houden op de interne beheersing, tijdig en adequaat bij te sturen aan de hand van bevindingen en hierover zich te verantwoorden aan het algemeen bestuur. Dat betekent dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording het moment is om het gehele systeem van interne beheersing (de 'checks and balances') naar een hoger niveau te tillen. Dit heeft mogelijk ook gevolgen voor de inrichting van de organisatie en de inzet van medewerkers.

Een goede onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording is ons gedeeld belang. De accountant moet straks immers verklaren dat de door dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording getrouw is. Wij zijn als uw accountant dus in belangrijke mate afhankelijk van de (interne controle) werkzaamheden van het dagelijks bestuur. Uiteraard maken wij hier graag gebruik van en willen wij graag samen optrekken om tot een goede invulling van de rechtmatigheidsverantwoording te komen. De jaarlijkse beoordeling van het intern controleplan, de uitgevoerde risicoanalyse en de beoogde interne controle aanpak bespreken wij diepgaand met elkaar. Het doel is uiteindelijk dat uw gemeenschappelijke regeling geheel zelfstandig de 3 rechtmatigheidscriteria (het begrotingscriterium, het M&O-criterium en het voorwaardencriterium) afdekt en dat wij door goede afspraken aan de voorkant kunnen volstaan met een marginale review achteraf. De manier waarop u nu de interne controle uitvoert, biedt hiervoor een goede basis.

U bent bezig met het zetten van de noodzakelijke vervolgstappen. Zo heeft u per 15 december 2022 een auditcommissie ingesteld en een bijbehorend regelement vastgesteld. Uw leden van de auditcommissie hebben in het kader van een optimale voorbereiding op 7 februari 2023 deelgenomen aan een workshop rechtmatigheidsverantwoording van de VNG. Verder hebben wij de voortgang van een aantal belangrijke stappen in de volgende tabel opgenomen.

Stappen in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2023	Gereed	Onderhanden
Vorbereiden besluitvorming algemeen bestuur (verantwoordingsgrens, rapporteringsgrens en normenkader)		
Uitwerking rechtmatigheidscriteria en het opstellen van een intern controleplan		
In kaart brengen relevante wet- en regelgeving en het doorvertalen naar een zichtbaar uitgewerkt toetsingskader		
Uitvoeren risicoanalyse inclusief risico's ten aanzien van de financiële verslaggeving en rechtmatigheid (wat kan er misgaan en wat is de impact hiervan).		
Aanpassen van de verordeningen 212 en 213		

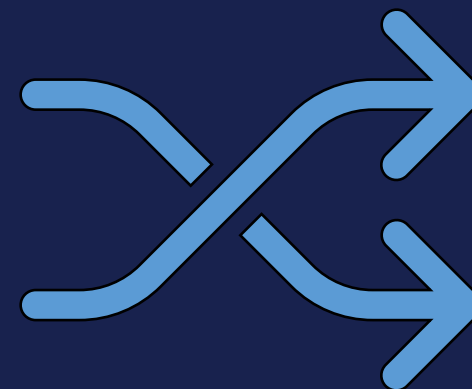
Relevante beheersmaatregelen identificeren en kritisch beoordelen van de processen

Bepalen van gegevensgerichte detailcontroles (afdekken restrisico) en actualiseren van werkprogramma's.

5. Overige aangelegenheden

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het dagelijks bestuur

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur van uw gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij de volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestigingen van het dagelijks bestuur ontvangen

Wij hebben namens het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het financieel management en de directie van de gemeenschappelijke regeling Bedrijfschap Hoefweg, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management en directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het ‘omzeilen’ van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

Voldoende uren geraamd en besteed om een kwalitatief goede controle uit te kunnen voeren

In het rapport “In het publieke belang” van de NBA, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountant, zijn maatregelen opgenomen die de kwaliteit en onafhankelijkheid van de controlerend accountant moeten waarborgen of verbeteren. Hieruit blijkt onder andere dat er voldoende uren beschikbaar moeten zijn om een degelijke controle uit te voeren. Op basis van de daadwerkelijk bestede uren blijkt dat wij voldoende uren hebben kunnen maken om een goede jaarrekeningcontrole uit te kunnen voeren.

Bevestiging onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling Bedrijfschap Hoefweg in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Publieke Sector Accountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Publieke Sector Accountants.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Publieke Sector Accountants wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Wij zullen dan ook overwegen het algemeen bestuur of de auditcommissie te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Wij merken op dat er in het kader van onze controleopdracht geen sprake is geweest van een dergelijke bedreiging.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Publieke Sector Accountants, haar partners en haar medewerkers en de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Publieke Sector Accountants, een bestuurder of interne toezichthouder van Publieke Sector Accountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg of een bij de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

Aanvullende dienstverlening

Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

- Geen

Conclusie onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed. Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg in 2022 voldoende is gewaarborgd.

Controleverschillen

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn.

Verplichte rapportering door accountants over fraude en continuïteit in de controleverklaring

Op 13 september 2021 publiceerde de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants ("NBA") een consultatiedocument waarin werd voorgesteld dat accountants verplicht worden om altijd in aparte secties over fraude en continuïteit te rapporteren in de controleverklaring.

Frauderapportage

Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van organisaties en kan tot grote financiële schade leiden. Het is daarom zowel in uw belang als dat van al uw belanghebbenden, dat in het jaarverslag (paragraaf bedrijfsvoering) expliciet aandacht wordt besteed aan het beheersen van frauderisico's. Van u (zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur) wordt daarom verwacht dat u frauderisico's in kaart brengt en adequate maatregelen neemt om deze te beheersen. Omdat bij fraude sprake is van bewust handelen van personeel of management, is een goede frauderisicoanalyse ook in uw belang, ter voorkoming van daadwerkelijke fraude.

Wanneer u vervolgens informatie geeft over de wijze van beheersing (bijvoorbeeld in het jaarverslag) en indien van toepassing over vermoedens van fraude, over onderzoek dat is verricht en over maatregelen om herhaling te voorkomen – voor zover deze informatie openbaar is –, draagt dit bij aan het vertrouwen van belanghebbenden in uw veiligheidsregio.

De door u zelf uitgevoerde frauderisicoanalyse vormt voor controlerend accountants het startpunt van hun werkzaamheden ten aanzien van frauderisico's. Met het oog op de voor boekjaar 2023 ingaande rapportageverplichting voor accountants (in 2022 bij

wettelijke controles), waardoor zij in hun verklaring gaan rapporteren over fraude, zullen wij in 2024 nog nadrukkelijker het gesprek met u (het Algemeen Bestuur en het dagelijks bestuur) willen aangaan over dit onderwerp. Tijdens de controle zullen wij dan met u spreken over:

- de frauderisicoanalyse van de organisatie en de organisatie specifieke frauderisico's;
- de evaluatie van frauderisico's die voor de controle het meest van belang zijn;
- eventuele fraude incidenten en de bijbehorende opvolging.

Vanaf 2024 zal de accountant ook met u bespreken wat er in de controleverklaring gerapporteerd zal worden, en hoe verwezen zal worden naar de door u beschreven risicoanalyse in het jaarverslag. Door spoedig met elkaar in gesprek te gaan over frauderisicofactoren, eerder geïdentificeerde frauderisico's en de rapportage daarover door de accountant, bent u beter in staat om relevante risico's te onderkennen en uw interne beheersing daarop aan te passen of effectiever te maken.

Rapportage over continuïteit

Meer aandacht van de accountant voor continuïteitsrisico's leidt er mogelijk toe dat organisaties vaker stilstaan bij hun continuïteitsveronderstelling, hierop acteren en er (uitgebreider) over rapporteren in het jaarverslag. De accountant kan hierop steunen en in de verklaring verwijzen naar de desbetreffende passages. Als sprake is van continuïteitsrisico's, bent u verantwoordelijk voor het maken van een gedetailleerde beoordeling in hoeverre de organisatie haar continuïteit kan handhaven, inclusief een kasstroom- en/of convenantenprognose. De accountant beoordeelt deze plannen en maatregelen en evalueert de prognoses. Vanaf boekjaar 2023 zal hij of zij ook gaan rapporteren over deze werkzaamheden. Het tijdig bespreken van continuïteitsrisico's, de daaraan gerelateerde maatregelen en toelichtingen in de jaarrekening en controleverklaring, dragen bij aan de effectiviteit van de jaarrekeningcontrole. Als bijeffect zal ook de informatiewaarde van de jaarrekening en de controleverklaring voor gebruikers van uw jaarrekening toenemen.

Wat betekent dit voor u?

De mate van detail en de omvang van de rapportage over fraude en continuïteit in de controleverklaring hangen onder meer af van de onderkende risico's, de omvang en aard van de organisatie alsmede de bevindingen naar aanleiding van de werkzaamheden. Dit betekent dat naarmate de vermoedens en signalen van fraude duidelijker of de mate van continuïteitsrisico's groter zijn, de toelichting bij de jaarrekening en de tekst in de desbetreffende paragrafen in de controleverklaring uitgebreider zullen zijn. Indien er weinig aan de hand is, zal de rapportage korter kunnen zijn.

Wij adviseren u daarom nadrukkelijker dan dat dit in het verleden het geval was, nadrukkelijker stil te staan bij mogelijk fraude- en continuïteitsrisico's en daarover ook te (laten) rapporteren in uw P&C-documenten.

Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Vergadering van het: Algemeen Bestuur
Bedrijvenschap Hoefweg

Vergadering van datum: 5 juli 2023
Besluitnummer: AB-2023-10

Agendapunt: 6

Onderwerp:

Begrotingswijziging 1-2023 en begroting 2024

Bijlagen:

- a) Begrotingswijziging 1-2023
- b) Concept begroting 2024
- c) Brief gemeente Zoetermeer inzake zienswijze en gevoelens (opgenomen bij agendapunt 3a)
- d) Brief gemeente Lansingerland inzake zienswijze en gevoelens (opgenomen bij agendapunt 3b)

Toelichting:

Bijgaand treft u de begrotingswijziging 1-2023 en de begroting 2024 aan. De raad van de gemeente Zoetermeer en de raad van de gemeente Lansingerland hebben ten aanzien van de begrotingswijziging 1-2023 en de concept begroting 2024 een zienswijze toegestuurd, die inhouden dat de raden kunnen instemmen met de begrotingswijziging 1-2023 en de concept begroting 2024.

Financiële consequenties:

n.v.t.

Risico's:

n.v.t.

Verdere procedures:

Voor 15 september 2023 worden de vastgestelde begrotingswijziging 1-2023 en de begroting 2024 naar de toezichthouder, de provincie Zuid-Holland, verzonden. Tevens worden de raden geïnformeerd over dit besluit van het Algemeen Bestuur en het toezenden van de stukken aan de toezichthouder.

Gevraagde beslissing:

1. De begrotingswijziging 1-2023 en de begroting 2024 vast te stellen;
2. De raden van Lansingerland en Zoetermeer te informeren over het vaststellen van de begrotingswijziging 1-2023 en de begroting 2024;
3. De toezichthouder, de provincie Zuid-Holland dit besluit en de vastgestelde begrotingswijziging 1-2023 en de begroting 2024 toe te zenden.

BEDRIJVENSCHAP HOEFWEG

BEGROTINGSWIJZIGING 1-2023

Versie DB 06 april 2023

Toelichting:

De in 2022 vastgestelde Begroting 2023 is gebaseerd op de grondexploitatie per 1-1-2022. Per 1-1-2023 is de grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg geactualiseerd. Op basis van de geactualiseerde grondexploitatie dient de begroting 2023 aangepast te worden.

De wijziging van de begroting 2023 bestaat uit:

Bedragen x € 1.000

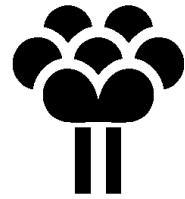
	Begroting	Begrotings-	Begroting na
Lasten	2023	wijziging	wijziging
		1-2023	2023
Verwerving	0	0	0
Bouw- en woonrijp maken	0	667	667
Plankosten	311	41	352
Rente kosten	23	-3	20
Overige lasten	27	89	116
Mutatie onderhanden werk	0	0	0
Totaal lasten	361	794	1.155
Baten			
Bedrijven	0	0	0
Overige gronduitgifte	0	0	0
Overige opbrengsten	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	399	863	1.262
Totaal baten	399	863	1.262
Resultaat	38	69	107

De voornaamste afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde primitieve begroting 2023 betreft:

- Bouw- en woonrijp maken: betreft met name doorgeschoven budgetten uit 2022 gerelateerd aan geplande leveringen;
- Overige lasten: betreft onder andere een kapitaalstorting in CV Prisma Bleiswijk.

BEDRIJVENSCHAP
HOEFWEG

PROGRAMMA BEGROTING 2024

Versie DB 13 april 2023

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	3
2.	SAMENWERKING PUBLIEK-PRIVAAT.....	4
3.	BELEIDSBEGROTING.....	5
3.1.	PROGRAMMAPLAN	5
3.2.	DE PARAGRAFEN.....	8
3.2.1.	INLEIDING	8
3.2.2.	PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN	8
3.2.3.	PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN	8
3.2.4.	PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	9
3.2.5.	FINANCIERINGSPARAGRAAF.....	10
3.2.6.	BEDRIJFSVOERINGPARAGRAAF.....	11
3.2.7.	PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN	12
3.2.8.	PARAGRAAF GRONDBELEID	13
4.	FINANCIËLE BEGROTING.....	15
4.1.	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN.....	15
4.2.	TOELICHTING OVERZICHT BATEN EN LASTEN.....	15
4.3.	MEERJARENRAMING.....	17
4.4.	INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT	17
4.5.	OVERHEAD.....	17
4.6.	BALANSBEGROTING	18
	BIJLAGE 1: EMU SALDO.....	19
	BIJLAGE 2: OVERZICHT TAAKVELDEN.....	20

1. Inleiding

Dit is de begroting van Bedrijvenschap Hoefweg aan voor het jaar 2024 inclusief de meerjarenramingen (2025-2027). Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de begroting.

De juridische structuur van Bedrijvenschap Hoefweg vloeit voort uit de op 20 november 1996 door de gemeenten Bleiswijk (nu Lansingerland) en Zoetermeer vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Bedrijvenschap Hoefweg en uit de vier wijzigingen op betreffende gemeenschappelijke regeling.

De juridische structuur van Bedrijvenschap Hoefweg omvat de volgende organen:

- **Algemeen Bestuur (AB)**

Het AB bestaat uit acht leden, als volgt aan te wijzen. De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente twee leden aan, tevens wijst de raad voor elke deelnemende gemeente uit zijn leden eveneens twee leden aan.

- **Dagelijks Bestuur (DB)**

Het DB kent een samenstelling van vier leden, te weten de leden van het AB die zijn aangewezen uit de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

- **Voorzitter**

De voorzitter is gekozen door en uit het AB, uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB. De plaatsvervangende voorzitter wordt door en uit het AB gekozen, uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het DB en niet zijn aangewezen als voorzitter. De voorzitter vertegenwoordigt Bedrijvenschap Hoefweg in en buiten rechte.

- **Secretaris**

De secretaris van het AB en van het DB, die geen lid van het AB kan zijn, wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Door de secretaris worden alle stukken die van het AB en van het DB uitgaan, mede ondertekend conform art. 23 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling.

- **Directeur**

De directeur wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Onder verantwoordelijkheid van de directeur is een administrateur en een controller belast met het zorg dragen voor de administratie, het beheer van de vermogenswaarden en het jaarlijks opmaken van de rekening.

2. Samenwerking publiek-privaat

Ter realisering van de doelstelling van Bedrijvenschap Hoefweg is tussen Bedrijvenschap Hoefweg, de toenmalige gemeente Bleiswijk (nu: Lansingerland) en de private partijen, MRPD BV (voorheen: ASR Vastgoed Ontwikkeling BV) en Maasstede Bleiswijk BV, op 7 februari 2006 een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

Het belangrijkste gevolg van die samenwerkingsovereenkomst is, dat de private partijen MRPD en Maasstede en de publiekrechtelijke partij Bedrijvenschap Hoefweg zich daarmee op privaatrechtelijke basis hebben verplicht tot financiële bijdragen aan de totstandkoming van Prisma Bedrijvenpark, waar dat met publiekrechtelijke middelen niet kon worden bereikt. Mede ten gevolge van deze samenwerking prognosticeert Bedrijvenschap Hoefweg over de gehele realisatietermijn van het Prisma Bedrijvenpark een tenminste sluitend exploitatieresultaat.

De Samenwerkingsovereenkomst Prisma liep initieel tot 2021. Begin 2021 zou de samenwerking tussen Bedrijvenschap Hoefweg en de private partijen MRPD en Maasstede Bleiswijk BV worden beëindigd en zouden de vennootschappen CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV worden geliquideerd. Het bovenstaande is echter niet mogelijk gebleken als gevolg van de langdurige afwikkeling van de financiële schade die in 2020 door derden bij CV Prisma Bleiswijk is veroorzaakt. In 2022 is de financiële schade nog niet afgewikkeld. De juridische procedures zijn hiervoor nog gaande in 2023 en kunnen ook in 2024 doorlopen. Deze begroting voorziet in de financiële doelstellingen en kaders voor 2024.

3. Beleidsbegroting

3.1. Programmaplan

Doelstelling/effect van beleid

Bedrijvenschap Hoefweg heeft als doel het ontwikkelen van vestigingsmogelijkheden voor bedrijven uit Lansingerland en Zoetermeer, alsmede uit de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, alsmede voor bedrijven van elders die een belangrijke bijdrage leveren aan de werkgelegenheid.

Beleidskaders

De ontwikkeling van het nog niet uitgegeven deel van Prisma Bedrijvenpark vindt voorsnog plaats conform de bovengenoemde beleidskaders. In oktober 2021 hebben de raden van beide gemeenten voor het deelgebied Bleizo-west het ontwikkelingsperspectief Proeftuin Bleizo vastgesteld. Besluitvorming over de ontwikkelstrategie door beide raden is voorzien in 2023, op basis waarvan de ontwikkeling van een nieuwe visie kan plaatsvinden. Op basis van de actuele planning van beide gemeenten zal de ontwikkeling van het gebied Bleizo-West tot 2025 worden gepauzeerd. Bedrijvenschap Hoefweg zich primair op beheertaken, in afwachting van de toekomstige ontwikkelingsactiviteiten. Bedrijvenschap Hoefweg bestaat conform de gemeenschappelijke regeling tot 1 januari 2025.

Publiekrechtelijke rechtsvormen zijn onderworpen aan de regels van het publiekrecht, waarin waarborgen zijn opgenomen voor het gebruik van bevoegdheden, besluitvorming, repressief toezicht, beïnvloedingsmogelijkheden, democratische controle en openbaarheid. Het AB en het DB verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een raad worden gevraagd.

Het planologisch-juridisch kader voor het Prisma Bedrijvenpark wordt gevormd door het Bestemmingsplan Hoefweg-Noord, dat op 18 juli 2013 door de raad van de gemeente Lansingerland is vastgesteld.

Programmaplan

De programmabegroting 2024 betreft de jaarschijf voor 2024 van de grondexploitatie per 01-01-2023.

(bedragen x € 1.000)

	Rekening 2022	Plan 2023*	Plan 2024
Lasten	1.119	1.155	16.199
Baten	110	1.262	18.032
(Gerealiseerd) resultaat voor belastingen	-1.009	107	1.833

Ad* begroting na wijziging

Binnen de begroting staat voor 2024 het beheer van de gronden centraal, alsmede de ondersteuning van de deelnemende gemeenten bij de voorbereidingen voor de ontwikkeling van de gronden van Bleizo-West. De inzet van personele capaciteit is dan ook vooral gericht op het uitvoeren van de hierop gerichte activiteiten. Tevens voert Bedrijvenschap Hoefweg activiteiten uit die verband houden met haar deelneming in CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV. In 2024 worden werkzaamheden tot de opheffing van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg uitgevoerd.

Geplande activiteiten 2024

Voor het jaar 2024 zijn de volgende activiteiten voorzien in de begroting:

- algemene activiteiten van de projectorganisatie;
- beheer van de gronden;
- activiteiten ten behoeve van de ontwikkeling van Bleizo-West;
- activiteiten gericht op de opheffing van de gemeenschappelijke regeling per 1-1-2025.

Ad Algemene activiteiten van de projectorganisatie

1. *Vorbereiden besluitvorming voor het DB en AB.* Jaarlijks wordt ten minste uitgegaan van 4 DB- en 2 AB-vergaderingen.
2. *Opstellen jaarrekening 2023, begroting 2024 en mogelijk begrotingswijziging 2023.*
3. *Plan economische activiteiten.* Deze zijn als volgt onder te verdelen:
 - A. In de grondexploitatie dienen de beleidsmatige en planologische ontwikkelingen verwerkt te worden;
 - B. In de grondexploitatie moeten majeure ontwikkelingen zichtbaar zijn;
 - C. Monitoring en rapportage. Ieder half jaar wordt een update gemaakt van de grondexploitatie en risicoanalyse waarin de feiten en de actuele inzichten voor de toekomst worden verwerkt. Hiervoor worden boekwaarden doorgevoerd, de grondexploitatie opnieuw doorgerekend en er wordt iedere periode gerapporteerd. Budgetbewaking ten opzichte van de uitvoering vindt voortdurend plaats.
4. *Treasury-activiteiten.* Monitoren liquiditeitenbehoefte. Indien financiering of herfinanciering aan de orde is in 2024 (*afhankelijk van uitgaven en inkomsten door grondverkoop*) zal hiervoor nieuwe financiering worden aangetrokken. Dit vindt plaats op basis van actuele analyses, gericht op van de economisch meest voordelige financierswijze, binnen de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Op basis van de huidige leningenportefeuille is dit niet in te schatten (zie paragraaf treasury).
5. *Communicatie-activiteiten.* Gebruik wordt gemaakt van verschillende communicatie instrumenten, met name de website, e.e.a. overeenkomstig de wettelijke verplichtingen die voor Bedrijvenschap Hoefweg van toepassing zijn.

Ad Beheer van de gronden

Gedurende de pauze voor de ontwikkeling van het gebied Bleizo-West, dienen de gronden van Bedrijvenschap Hoefweg worden beheerd. Dit betreft het feitelijke beheer, maar ook alle administratieve, financiële en fiscale aspecten van het beheer. In 2024 zullen de gronden worden overgedragen, zodat deze gronden per 1-1-2025 niet langer in eigendom van Bedrijvenschap Hoefweg zijn en dit eigendom niet met de opheffing van de regeling interfereert.

Ad Activiteiten ten behoeve van de visievorming en ontwikkeling van Bleizo-West;

Bedrijvenschap Hoefweg ondersteunt de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer met het leveren van informatie en gebiedsspecifieke kennis ten behoeve van de ontwikkeling van het gebied Bleizo-West en de voorbereidingen voor de ontwikkeling.

Projectorganisatie

De projectorganisatie bestaat in 2024 uit een afgeschaald projectbureau met een projectdirecteur, met een secretaris, secretaresse/office manager, controller, administrateur, en een planeconoom. De projectorganisatie staat onder leiding van de directeur van de gemeenschappelijke regeling. De projectorganisatie wordt eind 2024 opgeheven.

Beleidsindicatoren

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om in de begroting en jaarrekening over de volgende beleidsindicatoren te rapporteren, voor Bedrijvenschap Hoefweg zijn de beleidsindicatoren als volgt:

Nr.	Indicator	Eenheid	BS Hoefweg*			Beschrijving
			R2022	B2023	B2024	
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,00	0,00	0,00	De toegestane formatie in fte van het apparaat op peildatum januari; BS Hoefweg heeft geen medewerkers in dienst
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,00	0,00	0,00	De werkelijke bezetting in fte van het apparaat op peildatum januari; BS Hoefweg heeft geen medewerkers in dienst
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1,84	1,65	1,93	De personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie
4	Externe inhuur**	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	11,2%	4,6%	4,6%	De inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur specialisten met specialistische kennis die ontbreekt in de organisatie
5	Overhead	% van totale lasten	8,2%	36,4%	37,4%	De kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces

AD*) Bron is "eigen rekening" en "eigen begroting"

AD**) voor inhuur specialisten is de vaste bezetting niet meegerekend. De vaste bezetting bestaat uit extern ingehuurde medewerkers.

Ad 4) Er is in verband met lopende juridische en fiscale procedures is er in 2022 meer dan gebruikelijk inzet geweest van specialisten.

Ad 5) de kosten in 2023 en 2024 bestaan nagenoeg alleen uit instandhoudingskosten van de gemeenschappelijke regeling.

3.2. De Paragrafen

3.2.1. Inleiding

Het Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten (kortweg: BBV) dat de vorm en inhoud van de begroting en jaarverslag voorschrijft, stelt een aantal paragrafen verplicht in zowel de begroting als het jaarverslag. In het hiernavolgende worden de paragrafen benoemd en uitgewerkt, dan wel wordt gemotiveerd aangegeven waarom het bestuur de paragrafen niet van toepassing acht.

3.2.2. Paragraaf lokale heffingen

Bedrijvenschap Hoefweg geniet geen inkomsten uit lokale heffingen aangezien het opleggen van lokale heffingen niet tot de taken van de gemeenschappelijke regeling behoort. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

3.2.3. Paragraaf Weerstandsvermogen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de mate waarin Bedrijvenschap Hoefweg in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit betekend dat het beleid veranderd moet worden. Aan de grondexploitatie zijn diverse risico's verbonden. In de paragraaf Grondbeleid wordt hierop nader ingegaan. In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat de risicoverdeling geschiedt op basis van 50% - 50% per deelnemende gemeente.

Risico's exploitatiegronden

Aan de ramingen van grondexploitaties kleeft altijd een inherent risico. Het verwachte resultaat is gebaseerd op de huidige inzichten met betrekking tot de looptijd van de grondexploitaties, het renteverloop en de ontwikkelingen op de markt voor bedrijventerreinen. Verandering van inzichten omtrent de uitvoerbaarheid leiden veelal tot wijzigingen in het financiële beeld van grondexploitaties. Op basis van de uitgevoerde Monte Carlo-simulatie is bepaald dat de uitgifteprijs en de opbrengstindex het meeste invloed hebben op het resultaat van de grondexploitatie. Andere risico's die invloed hebben zijn de eenheidsprijs en plankosten. De Monte Carlo-simulatie van de huidige grondexploitatie resulteert in een bandbreedte van € 10,0 mln. (NCW) tot € 11,8 mln. (NCW) bij een zekerheidspercentage van 95%. Dit houdt in dat er volgens de uitkomsten van de simulatie 95% kans is dat het resultaat van de grondexploitatie tussen deze waarden ligt. netto contant zal liggen. De benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's wordt gevonden in de positieve contante waarde van de grondexploitatie. Beide gemeenten hoeven dus geen weerstandscapaciteit te reserveren voor de Bedrijvenschap Hoefweg. De risicowaarde bedraagt dus € 1,8 mln. Uit de uitgevoerde gevoeligheidsanalyse blijkt dat de uitgifteprijs hoogwaardig als risico het meeste invloed op de bandbreedte van de uitkomst van de risicoanalyse hebben. Aanvullend is er nog een kans opgenomen met een grote impact. De weerstandscapaciteit is € 10,7 mln. (NCW grondexploitatie) na belastingen en daarmee ruim voldoende.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen	=	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	10,7	5,9
		Benodigde weerstandscapaciteit		1,8	

Kengetallen

Vanuit het BBV is het verplicht om over de volgende kengetallen te rapporteren. Aangezien de Bedrijvenschap Hoefweg een projectorganisatie is met één activiteit, zijnde het ontwikkelen van grond, en volledig gefinancierd is uit vreemd vermogen geven de kengetallen een vertekend beeld.

	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027	Norm	Toelichting
1. Netto schuldquote: relateert de schuldpositie van de gemeente aan de inkomstenstroom	5167%	1679%	-59%	0%	0%	0%	100%-130%	De jaarlijkse inkomsten van BS Hoefweg kunnen gezien de aard van de activiteiten, enorm afwijken.
1a. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	5167%	1679%	-59%	0%	0%	0%	100%-130%	
2. De solvabiliteitsratio: indicator om inzicht te krijgen in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.	52%	47%	100%	100%	0%	0%	25%< >40%	BS Hoefweg is volledig vreemd vermogen gefinancierd, Eigen vermogen bestaat uit de verplichte administratieve winstneming.
3. Kengetal Grondexploitatie: in - en nog niet in exploitatie gronden / Totale baten voor bestemming	13181%	4187%	0%	0%	0%	0%	>0	Gezien de aard van de activiteiten van de BS Hoefweg kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%	>0	Bij de BS Hoefweg is er geen sprake van structurele baten en lasten
5. Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	BS Hoefweg heeft geen belastinginkomsten

Beoordeling kengetallen op onderlinge verhouding en in relatie tot de financiële positie

Bij Bedrijvenschap Hoefweg is uitsluitend sprake van externe financiering. Bedrijvenschap Hoefweg bouwt, met uitzondering van de verplichte winstneming, geen weerstandsvermogen op. Ratio weerstandsvermogen is uitstekend.

3.2.4. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van het Bedrijvenschap omvatten alleen gronden in ontwikkeling, bedoeld voor verkoop als bedrijventerrein. Deze kapitaalgoederen staan niet duurzaam ten dienste van de bedrijfsvoering en worden daarom verantwoord onder de post onderhanden werk. Nadat de bouwrijpe gronden zijn uitgegeven, de voorzieningen van openbaar nut zijn gerealiseerd en de deelneming in Prisma is beëindigd, vindt opheffing plaats van de gemeenschappelijke regeling. De regeling heeft een looptijd tot 1-1-2025.

Energie

Bedrijvenschap Hoefweg streeft naar een zo duurzaam mogelijke energieverbruik. Voor het kantoor, waarvan Bedrijvenschap Hoefweg mede gebruik maakt betreft GR Bleizo groene stroom die in Nederland is opgewekt. Tevens wordt waar mogelijk het energieverbruik beperkt door de verwarming van het pand af te stemmen op de daadwerkelijke aanwezigheid en het gebruik van specifieke ruimten.

Op Bedrijvenpark Prisma, waarin Bedrijvenschap Hoefweg participeert, is sprake is van toepassing van zonnepanelen op logistieke gebouwen op een omvangrijke schaal. Tevens is sprake van een initiatief tot vestiging van een waterstof-station in het entreegebied ten behoeve van vrachtverkeer. Of dit waterstof station zich de komende periode zal vestigen is nog van verschillende zaken afhankelijk.

3.2.5. Financieringsparagraaf

Als gevolg van het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling (art. 24) trekt Bedrijvenschap Hoefweg de benodigde financiële middelen aan bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Daarnaast is het merendeel van de gronden van Bedrijvenschap Hoefweg als gevolg van de SOK overgedragen aan de CV Prisma Bleiswijk, die zelfstandig in haar financiering voorziet. In het Treasurystatuut Bedrijvenschap Hoefweg (2019) is opgenomen, dat Bedrijvenschap Hoefweg de lasten op de aan te trekken gelden zo laag mogelijk houdt, waarbij de risico's zo goed mogelijk beheerst worden en beperkt blijven binnen de door het AB gestelde kaders.

Begin maart 2023 is de financieringsstructuur als volgt:

Bedragen x € 1.000

Lening Nummer	Hoofdsom	Rente-percentage	Start-datum	Looptijd	Eind-datum
40.115709	8.000	0,32%	01-6-2022	13 mnd.	03-7-2023
Totaal	8.000				

In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) zijn richtlijnen neergelegd ter beheersing van de renterisico's. Zo zijn er spelregels opgenomen voor de mate waarin gemeenschappelijke regelingen kort gefinancierd mogen zijn (kasgeldlimiet) en lang gefinancierd mogen zijn (renterisiconorm). In onderstaande overzichten treft u de toetsingen aan van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm over het begrotingsjaar 2024 (en verdere jaren).

Kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet wordt berekend op 8,2% van het begrotingstotaal zodat het voor 2024 € 1,3 mln. (=8,2% van € 16,2 mln.) bedraagt. In 2024 wordt geen overschrijding van de kasgeldlimiet verwacht. In de balansbegroting wordt de vlottende schuld positie ingeschat.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft de norm aan met betrekking tot de renterisico's over de vaste schulden. Deze norm bepaalt het maximale deel van de vaste schuld dat in aanmerking mag komen voor aflossing (*al dan niet met herfinanciering*) en/of renteherziening. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk doorwerken in de te betalen rentelasten over de vaste schuld. Voor decentrale overheden is deze norm vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar (met een minimum van € 2,5 miljoen). Gelet op de omvang van het begrotingstotaal 2024 van Bedrijvenschap Hoefweg bedraagt de renterisiconorm in 2024 € 3,2 miljoen. Dat betekent dat in 2024 maximaal € 3,2 miljoen in aanmerking zou mogen komen voor aflossing (*al dan niet met herfinanciering*) en/of renteherziening. Gezien het specifieke verloop van uitgaven, inkomsten en financieringsbehoefte bij de gebiedsontwikkeling van Bedrijvenschap Hoefweg, alsmede de dynamiek die zich hierin voordoet, maakt het praktisch onuitvoerbaar om aan de renterisiconorm te voldoen zonder maatregelen die onlogisch zijn en ook op gespannen voet staan met het BBV en die bovendien financieel nadelig zijn voor het resultaat van de grondexploitaties. Bedrijvenschap Hoefweg heeft ontheffing gekregen van de provincie Zuid Holland voor het voldoen aan de renterisiconorm voor de begrotingsjaren 2019 tot en met 2024.

Renteresultaat taakveld treasury

Bedragen x € 1.000

Renteschema	2024
Externe rentelasten kort- en langlopende geldleningen	0
Externe rentebaten kort- en langlopende geldleningen	6
Saldo rentelasten en rentebaten	6
Rente aan grondexploitatie	0
Rente projectfinanciering	0
Rente baten projectfinanciering	6
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	0
Aan taakvelden toegerekende rente	0
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury	0

3.2.6. Bedrijfsvoeringparagraaf

Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel & organisatie, financiën en informatisering & automatisering. Bedrijvenschap Hoefweg heeft zelf geen personeel in dienst. Vanaf 2019 maakt Bedrijvenschap Hoefweg (tegen betaling) gebruik van voorzieningen en het projectbureau van GR Bleizo.

De leden van het AB en het DB waaronder ook de Voorzitter, samengesteld uit de Colleges van B&W en de raden van de beide deelnemende gemeenten, ontvangen van Bedrijvenschap Hoefweg geen vergoeding (onbezoldigd).

Het AB heeft een directeur en een secretaris aangesteld. Voor de exploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg worden de volgende kosten gemaakt:

- Huisvesting;
- Informatisering & automatisering;
- Communicatie;
- Kosten participatie samenwerking A12 corridor.

De diensten planeconomie, financiële administratie en fiscaal advies die jaarlijks diverse producties leveren, worden extern ingehuurd om voor Bedrijvenschap Hoefweg te werken.

Informatieveiligheid

Gezien actuele regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en de ontwikkeling van internetcriminaliteit heeft BS Hoefweg aandacht voor maatregelen op ICT-gebied om de informatieveiligheid te verbeteren. Zoals extra checks op IP adres.

Fraude

BS Hoefweg past een frauderisico analyse toe. In deze analyse worden de denkbare frauderisico's jaarlijks geïnventariseerd en voorzien van maatregelen om deze risico's te beheersen. Deze maatregelen, die uiteenlopend van aard zijn worden vervolgens gecontinueerd, uitgebreid of aangepast. De meest actuele risico's en maatregelen bevinden zich op het vlak van internetcriminaliteit. Indien zich nieuwe frauderisico's voordoen worden deze tussentijds geadresseerd. De frauderisicoanalyse en

maatregelen worden intern gedeeld met alle medewerkers van de projectorganisatie. De controller monitort de uitvoering van de maatregelen. Fraude risico preventie is tevens een onderwerp dat aan bod komt in vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur.

Continuïteit

BS Hoefweg heeft in de praktijk geen risico's op het vlak van continuïteit als gevolg van haar financiële positie of gebiedsontwikkeling. De bedrijfsvoering kenmerkt zich door planbaarheid, weinig korte termijn dynamiek en een toereikend weerstandsvermogen. De twee deelnemende gemeenten staan garant voor BS Hoefweg. Vraagstukken m.b.t. continuïteit beperken zich in het geval van BS Hoefweg tot eventuele besluitvorming door de deelnemende gemeenten inzake de beëindiging van de gemeenschappelijke regeling vooruitlopend op de eerder vastgelegde looptijd van de regeling.

3.2.7. Paragraaf Verbonden Partijen

Zoals eerder gemeld, is Bedrijvenschap Hoefweg op 7 februari 2006 een samenwerking aangegaan met private partijen, van waaruit een commanditaire vennootschap Prisma Bleiswijk (CV) is aangegaan met een beherend vennootschap Prisma Bleiswijk Beheer (BV). Bedrijvenschap Hoefweg neemt voor 30% deel in de CV en voor 31% in de BV. Bedrijvenschap Hoefweg draagt voor gelijke percentages het financiële risico ten aanzien van de winst- en verliesrekening van de CV/BV Prisma Bleiswijk.

Prisma Beheer B.V.	
Programma	N.v.t.
Taakveld	0.1 Bestuur
Deelnemers	Bedrijvenschap Hoefweg, Maasstede en MRP
Vestigingsplaats	Bleiswijk
Website	http://www.prismabedrijvenpark.nl/
<u>Wijze waarop de Verbonden Partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente.</u>	
De samenwerking houdt kort samengevat in: verrekening van de kosten van de (gerealiseerde en nog te realiseren) infrastructurele voorzieningen, en planontwikkeling, zulks naar rato van het netto uitgeefbare grondbezit.	
<u>Bestuurlijk</u>	
De Bedrijvenschap Hoefweg bezit 31% van de aandelen.	
<u>Financieel belang</u>	
De boekwaarde van onze aandelen bedraagt € 13.000,-.	
<u>Kengetallen</u>	
Financiële kengetallen (CONCEPT cijfers)	
Bijdrage begroting 2024	0
Jaarresultaat van de verbonden partij in 2024	0
Eigen vermogen per 1-1-2020	28.498
Eigen vermogen per 31-12-2020	28.498
Vreemd vermogen per 1-1-2020	3.291.857
Vreemd vermogen per 31-12-2020	4.283.576
Solvabiliteit per 1-1-2020 (=Eigen vermogen /Totaal vermogen)	0,99%
Solvabiliteit per 31-12-2020 (=Eigen vermogen /Totaal vermogen)	0,99%
Toelichting mutatie solvabiliteit:	Solvabiliteit is conform voorgaand jaar

3.2.8. Paragraaf Grondbeleid

Het beleid van Bedrijvenschap Hoefweg heeft tot doel het realiseren van vestigingsmogelijkheden voor geïnteresseerde bedrijven door middel van het aanbieden van bouwrijpe grond. Aan het produceren van en afzetten van bouwrijpe grond zijn echter aanzienlijke financiële en beleidsmatige risico's verbonden. In deze paragraaf wordt een schets gegeven van een aantal ontwikkelingen voor bedrijfsterreinen voor het komende jaar.

Perspectief voor bedrijfsterreinen algemeen:

In de periode tot 2019 zijn diverse grondverkoop gedaan, met name ten behoeve van de vestiging van logistieke bedrijven. De economische ontwikkeling is nog steeds positief en de regionale vastgoedmarkt voor de verkoop van bedrijfskavels is zeer goed. De verkoop van bedrijfskavels wordt gepauzeerd vanwege de besluitvorming over de ontwikkeling van het gebied Bleizo-West. In 2024 is de verkoop van de resterende gronden van Bedrijvenschap Hoefweg voorzien.

Pas bij het afsluiten van de grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg, naar verwachting eind 2024, zal winstuitkering plaatsvinden.

Indien in afwijking van de actuele prognose aan het einde van het project blijkt dat er, bijvoorbeeld ten gevolge van marktomstandigheden, toch een exploitatietekort is bij Bedrijvenschap Hoefweg, dan zijn de deelnemende gemeenten Lansingerland en Zoetermeer gehouden dit tekort te dekken.

Winst en verliesneming grondexploitatie

Door markttechnische, bestuurlijke en ruimtelijke oorzaken kan de uitvoering van projecten worden vertraagd of versneld en kan ook de hoogte van het (verwachte) planresultaat wijzigen. Het verwachte resultaat op grondexploitaties verandert dus in de tijd. Het resultaat op grondexploitaties wordt genomen na het afronden van het project (indien er sprake is van een winst) of indien er sprake is van een verlies wordt er direct een voorziening getroffen. Het resultaat van de grondexploitatie is ruim positief. Op basis van de voorgeschreven POC methode wordt bij de jaarrekening beoordeeld of een (administratieve) tussentijdse winstneming noodzakelijk is. Pas bij het afsluiten van de grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg, naar verwachting eind 2024, zal winstuitkering plaatsvinden.

Indien in afwijking van de actuele prognose aan het einde van het project blijkt dat er, bijvoorbeeld ten gevolge van marktomstandigheden, toch een exploitatietekort is bij Bedrijvenschap Hoefweg, dan zijn de deelnemende gemeenten Lansingerland en Zoetermeer gehouden dit tekort te dekken.

Grondexploitatie per 1 januari 2023

De grondexploitatie van het Bedrijvenschap Hoefweg heeft een verwachte looptijd tot en met 2024 en er wordt een tenminste positief plansaldo verwacht. Een beknopt mutatieoverzicht van de grondexploitatie met peildatum 1/1/2023 inclusief de raming van kosten en opbrengsten tot het einde van de looptijd, ziet er als volgt uit:

	<i>Bedragen x € 1.000</i>				
	Boekwaarde 31-12-2021	Mutaties 2022	Boekwaarde 31-12-2022	Raming (reëel)	Saldo eind looptijd
Grondverwerving	66.435	0	66.435	0	66.435
Openbare Werken	5.217	87	5.303	648	5.952
Afdelings-/Overige kosten	23.897	391	24.288	915	25.203
Opbrengsten	-90.235	-110	-90.345	-18.032	-108.378
Winstneming	9.856	-1.009	8.847	-8.847	0
Totaal (eindwaarde)	15.169	-641	14.528	-25.316	-10.788

Toelichting op de posten:

Grondverwerving

Nagenoeg alle gronden zijn reeds in bezit van Bedrijvenschap Hoefweg.

Openbare Werken

Hierin zijn opgenomen de kosten bouw- en woonrijp maken en milieuvoorzieningen.

Afdelings-/Overige kosten

Betreft de volgende kostensoorten:

- *Plankosten*
Betreft voornamelijk de personele kosten gemaakt voor de directeur, secretaris en administrateur, huisvesting e.d. Tevens zijn hier de kosten begroot voor het opstellen van plannen, het voeren van overleg, het opstellen van ontwerpen en bestekken, het aanbesteden, het begeleiden van de uitvoering en de overdracht.
- *Overige lasten*
Onder andere de begrote belasting afdrachten

4. Financiële begroting

4.1. Overzicht van baten en lasten

Programma grondexploitatie	Rekening 2022	Plan 2023*	Plan 2024
Lasten			
Verwerving	0	0	0
Bouw- en woonrijp maken	87	667	0
Plankosten	350	352	366
Rente kosten	97	20	-6
Overige lasten	23	116	47
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	-79	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	641	0	15.792
Totaal lasten	1.119	1.155	16.199
Baten			
Bedrijven	0	0	18.032
Overige gronduitgifte	110	0	0
Overige opbrengsten	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	0	1.262	0
Totaal baten	110	1.262	18.032
Totaal programma grondexploitatie	-1.009	107	1.833
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Gerealiseerd / begroot totaal saldo van baten en lasten	-1.009	107	1.833
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Gerealiseerd / begroot resultaat	-1.009	107	1.833

*) Inclusief BW I 2023

4.2. Toelichting overzicht baten en lasten

De begroting is gebaseerd op de grondexploitatie voor Bedrijvenschap Hoefweg per 1 januari 2023. De begroting voor 2024 bestaat uit de jaarschijf 2024 van deze grondexploitatie.

Lasten

Grondverwerving

Hieronder vallen de kosten voor verwerving van grond, verwerving van panden en verwervingskosten koper voor gronden uit de CV/BV.

Bouw- en woonrijp maken

Dit zijn de geraamde kosten voor openbare werken zoals opruimwerkzaamheden, sloop, aanleg van riolering. Het aanleggen van de micro-infrastructuur is grotendeels in een raamovereenkomst aanbesteed samen met de hoofdinfrastructuur door Prisma Bleiswijk Beheer BV. Met de aannemer is een meerjarencontract gesloten. Het bouwrijp maken van de kavels is in de afrondende fase.

Onder het woonrijp maken vallen de geraamde kosten voor openbare werken zoals groen, water, openbare verlichting en brandkranen. Het woonrijp maken van de kavels is in de afrondende fase.

Plankosten

Onder plankosten worden onder andere de volgende kosten verantwoord:

- het projectmanagement;
- administratie, controlling, accountantskosten en planeconomische kosten;

- kosten van management en ambtelijke aansturing;
- VAT-kosten (ook wel VTU-kosten genoemd) - kosten die samenhangen met de civieltechnische werkzaamheden: voorbereiding, toezicht en uitvoering.

Rentekosten

De opgenomen rentelasten geven het totaal aan rentelasten van alle langlopende en kortlopende leningen weer. Nieuw af te sluiten leningen worden opgenomen tegen het werkelijke gemiddelde rente percentage.

Overige kosten

Betreft onder andere de verwachte afdracht van onroerende zaak belasting.

Overhead

Alle kosten van overhead worden toegerekend aan het project. Zie voor nadere toelichting paragraaf 4.5.

Vennootschapsbelasting

Met de belastingdienst zijn er afspraken gemaakt over de te hanteren parameters bij het berekenen van de belastingdruk. In de toelichting op de grondexploitatie is er een nadere toelichting opgenomen.

Onvoorzien

In de begroting is er geen post onvoorzien.

Mutatie onderhanden werk

De mutatie onderhanden werk betreft een sluitpost in de verlies- en winstrekening. Zolang Bedrijvenschap Hoefweg nog bezig is met de ontwikkeling, de aankoop en verkoop van gronden worden alle opbrengsten en kosten geactiveerd als onderhanden werk.

Baten

Opbrengsten

Dit zijn de opbrengsten die geraamd zijn voor de uitgifte van percelen. Het betreft hierbij verkoop van gronden welke oorspronkelijk zijn ingebracht in Prisma.

4.3. Meerjarenraming

(bedragen x € 1.000)

Programma grondexploitatie	Rekening 2022	Plan* 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Lasten						
Verwerving	0	0	0	0	0	0
Bouw- en woonrijp maken	87	667	0	0	0	0
Plankosten	350	352	366	0	0	0
Rente kosten	97	20	-6	0	0	0
Overige lasten	23	116	47	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	-79	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	641	0	15.792	0	0	0
Totaal lasten	1.119	1.155	16.199	0	0	0
Baten						
Bedrijven	0	0	18.032	0	0	0
Overige gronduitgifte	110	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	0	1.262	0	0	0	0
Totaal baten	110	1.262	18.032	0	0	0
Totaal programma grondexploitatie	-1.009	107	1.833	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / begroot totaal saldo van baten en lasten	-1.009	107	1.833	0	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / begroot resultaat	-1.009	107	1.833	0	0	0

Ad*) Inclusief BW 1-2023

4.4. Investerings- en financieringsstaat

Bedragen x € 1.0000

Investerings- en financieringsstaat	Ultimo		Mutatie		Ultimo		Mutatie	
	2022	2023	2023	2024	2024	2025	2025	
OHW	5.682	1.155	6.837	-6.837	0	0	0	
Saldo	5.682		6.837		0		0	

4.5. Overhead

Alle bedrijfskosten moeten zo veel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende activiteiten. Op bladzijde 10 van notitie Overhead Commissie BBV staat opgenomen 'het is mogelijk de overheadlasten die specifiek voor een project worden gemaakt geheel toe te rekenen aan het betreffende project. Omdat de

Bedrijvenschap Hoefweg slechts 1 project kent worden alle uitgaven van overhead gezien als projectuitgaven. De specificatie van de "eigen" overhead ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Personeel	79	0	0	0
Administratie	36	0	0	0
Grondexploitaties (dekking)	-115	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

4.6. Balansbegroting

De geprognostiseerde balans voor de jaren 2023 tot en met 2027 ziet er als volgt uit:

(bedragen x € 1000,-)	Real ultimo 2022	Begroot ultimo 2023	Begroot ultimo 2024	Begroot ultimo 2025	Begroot ultimo 2026	Begroot ultimo 2027
ACTIVA						
Vaste activa						
Financiële vaste activa	13	13	13	0	0	0
Totaal vaste activa	13	13	13	0	0	0
Vlottende activa						
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	14.528	15.793	0	0	0	0
Kortlopende vorderingen	2.395	2.350	10.776	10.789	10.789	10.789
Totaal vlottende activa	16.923	18.142	10.776	10.789	10.789	10.789
Totaal generaal	16.936	18.156	10.789	10.789	10.789	10.789
PASSIVA	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vaste passiva						
Eigen vermogen	8.847	8.956	10.789	10.789	10.789	10.789
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	8.000	9.200	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	16.847	18.156	10.789	10.789	10.789	10.789
Vlottende passiva						
Kortlopende schulden	90	0	0	0	0	0
Totaal vlottende passiva	90	0	0	0	0	0
Totaal generaal	16.936	18.156	10.789	10.789	10.789	10.789

Bijlage 1: EMU saldo

Bedragen x € 1.000				2023	2024	2025	2026	2027
EMU-SALDO				-1.155	17.626	0	0	0
Referentiewaarde				0	0	0	0	0
Verschil				-1.155	17.626	0	0	0
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	0	-13	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-45	8.426	13	0	0
			Liquide middelen	0	0	0	0	0
	Overlopende activa		0	0	0	0	0	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	1.200	-9.200	0	0	0
			Vlottende passiva	Vlottende schuld	-90	0	0	0
			Overlopende passiva	0	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0	0	0

Bijlage 2: Overzicht taakvelden

Met ingang van de begroting 2018 moet de begroting in taakvelden worden vermeld. Hieronder is de begroting opgenomen met vermelding van de betreffende taakvelden.

		<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Taakveld	2024	2025	2026	2027	
0.4 Overhead					
Lasten	115	0	0	0	
Baten	115	0	0	0	
0.5 Treasury					
Lasten	-6	0	0	0	
Baten	-6	0	0	0	
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur					
Lasten	16.199	0	0	0	
Baten	18.032	0	0	0	

Aan de leden van de gemeenteraad van de gemeente Lansingerland
Aan de leden van de gemeenteraad van de gemeente Zoetermeer

Onderwerp
Vaststellen Jaarstukken 2022, Begroting 2024 en
de 1^e herziening begroting 2023 Hoefweg

Uw kenmerk

Datum
5 juli 2023

Ons kenmerk
BSH-2023-018

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens het Algemeen Bestuur van Bedrijvenschap Hoefweg informeren wij u over de vaststelling van de jaarstukken 2022, de begroting 2024 en de 1^e herziening begroting 2023.

Vaststelling

Op 5 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur van Bedrijvenschap Hoefweg besloten tot vaststelling van de jaarstukken 2022, de begroting 2024 en de 1^e herziening begroting 2023. Dit besluit is genomen met inachtneming van de zienswijzen op de begroting 2024, de 1^e herziening begroting 2023 en het gevoelen met betrekking tot de jaarstukken 2022 van de raden van de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer. Tevens ligt aan dit besluit ten grondslag het door PSA Accountants uitgebrachte accountantsverslag en de controleverklaring.

Zienswijze en gevoelen gemeenteraden

De gemeenteraden van Zoetermeer en Lansingerland hebben besloten geen gevoelen kenbaar te maken over de jaarstukken 2022 en geen opmerkingen te maken bij de concept begrotingswijziging 2023-1 en de concept begroting 2024.

Uitvoering advies accountant

PSA Accountants heeft in het accountantsverslag 2022 een aantal specifieke adviespunten benoemd. De controller zal erop toezien dat de adviespunten opgepakt worden.

Toesturen stukken aan de Toezichthouder

Na de vaststelling van de begroting 2024, de 1^e herziening begroting 2023 en de jaarstukken 2022 zijn deze verzonden aan de toezichthouder, de provincie Zuid-Holland.

Het Algemeen Bestuur van Bedrijvenschap Hoefweg verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

dhr. S. Fortuyn
Voorzitter Algemeen Bestuur
Bedrijvenschap Hoefweg

mw. [REDACTED]
Secretaris
Bedrijvenschap Hoefweg